

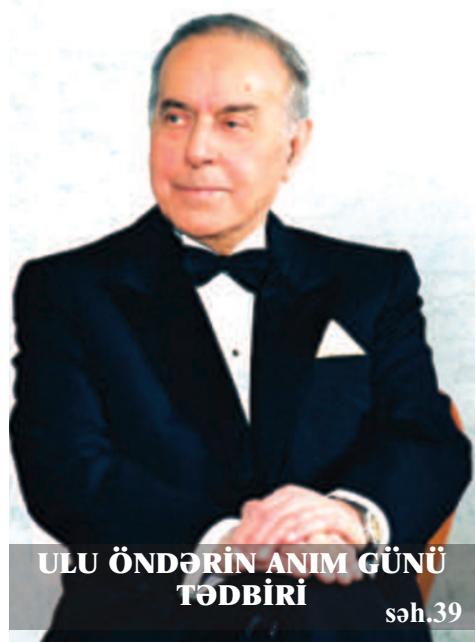
Bulleten

Azərbaycan Respublikası Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsi

№ 6
iyul-dekabr
2022

**"MÜASİR ÇAĞIRIŞLAR
KONTEKSTİNDE MDB
ÖLKƏLƏRİNĐƏ
İSLAMŞUNAŞLIQ"
MÖVZUSUNDA
BEYNƏLXALQ FORUM
KEÇİRİLIB**

səh.40-43

**ULU ÖNDƏRİN ANIM GÜNÜ
TƏDBİRİ**

səh.39

İlahiyyat İnstitutunda ilk Məzun Günü

səh.6-7

Cenevə Mənəvi
Xidmət Dərnəyinin
vitse-prezidenti
A İl-də

səh.36

İlahiyyat İnstitutu və Yozqat
Bozok Universiteti
arasında Əməkdaşlıq
Protokolu imzalanıb

səh.12

Beynəlxalq simpozium keçirilib

səh.15-20

**Tərəfdarlıq
MEMORANDUMU
İMZALANIB**

səh.45

Zəfər Günü tədbiri

səh.31-32

Rektor İsveçrə Konfederasiyasında
beynəlxalq simpoziumda

səh.26-28

**Şəhid
Vüqar
Məmmədovun
Anım Günü -
7 oktyabr 2022**

səh.23

Milli Qurtuluş Gününe həsr olunmuş tədbir

Azərbaycan İlahiyyat İnstitutunda 15 İyun – Milli Qurtuluş Gününe həsr olunmuş tədbir keçirilib. Tədbirdə Aİİ-nin rektoru, rəhbər heyəti və müəllimlər iştirak ediblər.

İnstitutun rəhbəri Aqil Şirinov tədbir iştirakçılardan sonra, Qurtuluş Günüün Azərbaycan tarixində önəmini vurğulayıb, həmçinin Heydər Əliyevin hakimiyyətə gəlisi ilə yeni dövlətçilik ənənələrinin təməlinin qoyulduğunu qeyd edib.

Aİİ rektoru Heydər Əliyevin dövlət quruculuğu istiqamətində göstərdiyi xidmətlərdən bəhs edərək, Ulu Öndərin apardığı uğurlu iqtisadi islahatlar və ordu quruculuğunu sahəsindəki əməli fəaliyyəti nəticə-

sində 44 günlük Vətən müharibəsində qalibiyyətimizin əsasının qoyulduğunu nəzərə çatdırıb.

Ali təhsil müəssisəsinin rəhbəri daha sonra əsası ümummilli lider Heydər Əliyev tərəfindən qoyulmuş dövlət-din münasibətlərinin tənzimlənməsi istiqamətində aparılan işlər, ölkəmizin inkişafında, milli-mənəvi dəyərlərin zənginləşdirilməsində, dövlət müstəqilliyinin və təhlükəsizliyinin qorunmasında həyata keçirilən siyaset haqqında da məlumat verib.

Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin sədr müavini Səyyad Salahlı tədbir iştirakçılardan sonra, Ulu Öndərin fəaliyyətlərinin birbaşa şahidi kimi çıxış etməyin məmnunluğunu ifadə

edib. Milli Qurtuluş Günüün Azərbaycan tarixinin parlaq səhifələrində olduğunu qeyd edərək, həmin dövrlə bağlı baş verənlərə diqqət çəkib. Azərbaycanın dünya ölkələri arasında layiqli yer tutmasında, xalqımızın xoşbəxt və firavan yaşamasında Heydər Əliyevin əvəzsiz xidmətlərini vurğulayan Səyyad Salahlı hazırda təməli dərin özüllərlə qoyulan dövlətçilik ideyalarının İlham Əliyev tərəfindən layiqincə davam etdirildiyini vurğulayıb. Heydər Əliyevin ordu quruculuğu sahəsində göstərdiyi xidmətlərin nəticəsi olaraq, 44 günlük mühabədə qalibiyyətimizə toxunan Səyyad Salahlı həmin dövrə şahidi olduğu hadisələrdən ətraflı bəhs edib.

Məzunların diplom müdafiəsi

Azərbaycan İlahiyyat Institutunun “Dinşünaslıq” ixtisası üzrə təhsil alan D-1801 və D-1802 qrup tələbələrinin 20 iyun 2022-ci il tarixində buraxılış işlərinin müdafiəsi keçirilib.

Aİİ Yekun Dövlət Attestasiya Komissiyasının sədri Bakı Dövlət Universiteti Şərqşünaslıq fakültəsi Ərəb filologiyası kafedrasının professoru Nəsrulla Məmmədov çıxış edərək, məzunlara gələcək fəaliyyətlərində uğurlar arzulayıb. Alim bundan sonra da gənclərin elmi-tədqiqatlar aparmalarını, qazandıqları bilikləri həyatda uğurla reallaşdırmalarını, ölkəmiz üçün dəyərli vətəndaş, bacarıqlı mütəxəssis olmalarını tövsiyə edib.

Daha sonra Aİİ-nin IV kurs tələbələri “Abbasilər dövründə dünyəvi elmlərin təşəkkülü”, “Quran və İncildə Həzrət İsa və Xristianlıq”, “Müstəqillikdən sonra Azərbaycanda din təhsili: dövlət-din münasibətləri müstəvisində”, “Müstəqillikdən sonra Azərbaycanda din təhsili: dövlət-din münasibətləri müstəvisində” “Əndəlüsdə dünyəvi elmlər”, “İslamda Mehdílik inancı”, “Dini radikalizmin sosioloji səbəbləri”, “Farabinin əxlaq, siyaset və

xoşbəxlik təsəvvürü: əlaqələndirici baxış”, “Psixi sağlamlıq və din”, “Musa Peygəmbərin Yəhudilikdə rolu”, “Yeniyetməlik dövründə dini inkişaf”, “Uşaqlıq dövründə dini inkişaf İlkin dövr”, “İslam məzhəblərinin yaranmasına təsir edən ictimai-siyasi amillər”, “Azərbaycanda dövlət-din münasibətləri: mənəvi-əxlaqi müstəvidə”, “Yəhudilik inanc əsasları və əxlaq sistemi” mövzularında buraxılış işlərini müdafiə ediblər.

Tələbələr dissertasiya işləri ilə bağlı Şura üzvlərinin suallarını cavablandırıblar.

İnstitutun müəllimləri, dekan və kafedra müdirlərinin iştirak etdikləri

müsəfiədə müzakirələr aparılıb. Şura üzvləri çıxış edərək, sual və tövsiyələrini səsləndiriblər.

“Dinşünaslıq” ixtisası üzrə təhsil alan D-1801 və D-1802 qrup tələbələrinin buraxılış işlərinin yekun nəticələri qənaətbəxş hesab edilib.

Azərbaycan İlahiyyat Institutu Azərbaycan xalqının tarixi ənənələrinə söykənən və dövlət siyasetinin məntiqi nəticəsi olan yüksək dini-mənəvi mühitin qorunub saxlanılması, inkişafi və dini fəaliyyətin təşkili sahəsində yüksəkxitəslisi kadrların hazırlanmasının təmin olunması məqsədilə müasir təhsil standartları və dünya təcrübəsi əsasında təsis edilmiş ali təhsil müəssisəsidir.

İlahiyyat İnstitutunda Mənəvi Dəyərlərin Təbliği Fondunun dəstəyi ilə 21 iyun 2022-ci il tarixində Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzinin Ukraynadakı nümayəndəsi Marina Qonçarukla görüş keçirilib.

Tədbirdə İnstitutun müəllimləri və əməkdaşları iştirak ediblər.

Öncə Tədris şöbəsinin müdürü Zərifə Əliyeva görüş iştirakçılardan salamlayıb. Daha sonra İnstitutun qarşısında duran prioritet məsələlərə toxunan Z.Əliyeva Aİİ əməkdaşlarının və tələbələrin maarifləndirilmələri istiqamətində görülən işlər haqqında məlumat verib.

Mənəvi Dəyərlərin Təbliği Fondunun icraçı direktoru Mehman İsmayılov çıxış edərək, Azərbaycan-Ukrayna münasibətlərinə toxunub, bu əlaqələrin tariximizə və ədəbiyyatımıza təsirini qeyd edib. M.Qonçarukun 44 günlük Vətən müharibəsində sosial şəbəkələrdə Azərbaycana dəstək verdiyini vurgulayıb.

Marina Qonçaruk “Azərbaycan ədəbiyyatı nümunələrinin Ukrayna dilinə tərcüməsində Azərbaycan dəyərlərinin təbliği” mövzusunda təqdimatla çıxış edib.

Məruzəçi Azərbaycan ədəbiyyat nümunələrinin Ukrayna dilinə tərcüməsi, həmçinin onun tarixi barədə ətraflı məlumat verib. Qeyd edib ki, Azərbaycan ədəbiyyat nümu-

Seminar keçirilib

nələrinin Ukrayna dilinə tərcüməsində əməyi keçən insanlar Ukrayna dövlətinin qurulmasında xidmətlər göstərmış şəxslər olublar.

M.Qonçaruk Azərbaycan ədəbiyyatını Ukrayna dilinə tərcümə edənlər barədə ayrı-ayrılıqla məlumat verərək, hər biri haqqında ətraflı danışıb. Onların təhsili, Azərbaycan dili və tarixi ilə bağlı təhsil almaları barədə məlumatları diqqətə çatdırıb.

Tədbir iştirakçıların qarşılıqlı müzakirəsi ilə davam edib.

İCTİMAİ NƏZARƏT ŞURASININ ÜZVLƏRİ İLAHİYYAT İNSTİTUTUNDΑ

Azərbaycan İlahiyyat İnstitutunun rəhbərliyi yanında İctimai Nəzarət Şurasının üzvləri 22 iyun 2022-ci il tarixində yaz semestri yay imtahan sessiyasının gedişətini izləyiblər, eyni zamanda, ali təhsil müəssisəsinin yeni binası ilə tanış olublar.

İctimai Nəzarət Şurasının üzvləri imtahan keçirilən auditο-

riyalarda olub, ayrı-ayrı fənlər üzrə yay imtahan sessiyasını müşahidə ediblər. Şura üzvləri, həmçinin tələbələrin sessiyaya hazırlıqları, sualların tərtibatı, imtahan prosesi barədə müəyyən səhbətlər aparıblar.

İctimai Nəzarət Şurasının əsas məqsədi Aİİ-nin fəaliyyətinə ictimai nəzarətin həyata keçiril-

məsi, institut ilə ictimaiyyət arasında səmərəli qarşılıqlı əlaqələrin təşkili, aşkarlığın və şəffaflığın təmin olunması, əməkdaşların və təhsil alanların hüquqlarının müdafiəsi və fəaliyyətlərinin təkmilləşdirilməsi üçün təkliflərin verilməsindən ibarətdir.

Məlumat üçün bildiririk ki, Şuranın tərkibinə millət vəkili Arzu Nağıyev, Konstitusiya Araşdırmaçıları Fonduun rehbəri, İnsan Haqları Birgə Qrupun üzvü Əliməmməd Nuriyev, təhsil üzrə ekspert, professor Şahlar Əsgərov, təhsil üzrə ekspert Nadir İsrafilov, “İki sahil” qəzetinin Baş redaktoru Vüqar Rəhimzadə, İctimai Televiziya və Radio Yayımları Şirkətinin İctimai-siyasi programlar departamentinin direktoru Anar Yusifoğlu, Modern.az saytının rəhbəri Elşad Eyvazlı, “525-ci qəzet”in müxbiri Sevinc Qarayeva daxildirlər.

İmtahan sessiyası başa çatıb

* AZƏRBAYCAN İLAHİYYAT İNSTITUTUNUN BÜLLETENİ *

İmtahan sessiyasının mövcud qaydalara uyğun təşkil edilməsi, sualların tərtibi, tələbələrin biliyinin qiymətləndirilməsində şəffaflığın və obyektivliyin tam təmin olunması, imtahanların nəticəsində yarana biləcək narazılıqların araşdırılması və həll edilməsi məqsədilə ali təhsil müəssisəsində Qərargah və onun nəzdində Apellyasiya Komissiyası yaradılıb. Daxil olan müraciətlər, şikayətlər qısa müddətənən çəvik şəkildə araşdırılaraq, lazımı tədbirlər görüllüb.

İmtahan sessiyasının gedişatı İlahiyyat fakültəsinin dekanlığı, Tədris şöbəsi və ailidiyəti kafedralar tərefindən izlənilib.

Qeyd edək ki, imtahan sessiyası müddətində əldə etdikləri nəticələrə (ÜOMG-yə) əsasən təhsilalanlara tələbə təqaüdü ilə yanaşı, Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsi tərəfindən təsis olunmuş Heydər Əliyev adına, Qafqaz Müsəlmanları İdarəsinin təsis etdiyi Şeyxülislam adına və akad. Vasim Məmmədəliyev adına təqaüdlər veriləcək.

Azərbaycan İlahiyyat İnstitutunda 2021/2022-ci tədris ilinin bakalavriat və magistratura səviyyələri üzrə yaz semestrinin yay imtahan sessiyası 28 iyun 2022-ci il tarixdə sona çatıb. Dörd həftə davam edən sessiya təsdiq edilmiş imtahan cədvəlinə uyğun olaraq, əyani formada yazılı, ehtiyac olduğu təqdirdə, şifahi formada keçirilib.

Zərərli vərdişlərlə mübarizədə Qurani-Kərimin təqdim etdiyi həll yolları

Azərbaycan İlahiyyat İnstitutunda “Narkotik vasitələrin sui-istifadəsi və qanunsuz dövriyyəsi ilə Beynəlxalq Mübarizə Günü” ile əlaqədar 29 iyun 2022-ci il tarixdə “Zərərli vərdişlərlə mübarizədə Qurani-Kərimin təqdim etdiyi həll yolu” mövzusunda seminar keçirilib.

Aİİ Diller və ictimai fənlər kafedrasının müəllimi, dozent Elvüsəl Məmmədov çıxışında zərərli vərdişlərin getdikcə artan təhlükəsinə toxunub, Qurani-Kərimin bu problemin həllində təqdim etdiyi çıxış yollarından danışıb. O, qeyd edib ki, mücərrəd-nəzəri biliklər əsasında problemi həll etmək mümkün deyildir. Bu baxımdan, Quran ayələrində bu cür məsələlərə kompleks baxış

mövcuddur, çünki natamam və məhdud yanaşma səmərə vermir: “Əlaqədar ayələrin təhlili göstərir ki, zərərli vərdişlərlə mübarizədə Quran nöqtəyi-nəzəri maarifləndirmə, yaxşı ilə pisin müqayisəsi, məhdudlaşdırma və qadağa ardıcılığını əsas götürür. Bu baxımdan, Qurani-Kərimin zərərli vərdişlərlə mübarizə üsuluna tədricilik, ardıcılıq və mərhələlilik xasdır”.

E.Məmmədov vurgulayıb ki, Quran bu cür vərdişlərin inzibati, yaxud mexaniki formada qadağan edilməsinə deyil, onlardan qənaətbəxş inandırma ilə meydana gələn daxili istək əsasında imtina prinsipinə üstünlük verir.

Seminar müzakirələrlə davam edib.

İlahiyyat İnstitutu beynəlxalq əlaqələrini genişləndirir

Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin tabeliyində fəaliyyət göstərən Azərbaycan İlahiyyat İnstitutu ilə Türkiyənin Batman Universiteti arasında 29 iyun 2022-ci il tarixində “Mövlana” və “Erasmus+” proqramları çərçivəsində əməkdaşlıq protokolları imzalanıb.

Ali təhsil müəssisələri arasında əməkdaşlıq prinsiplərinə uyğun olaraq, elmi-pedaqoji, tədqiqat işlərinin aparılması sahəsində birləşə fəaliyyətə əsaslanan protokolu Aİİ-nin Tədrisin təşkili və təlim texnologiyaları üzrə prorektoru Mübariz Camalov və Batman Universitetinin rektoru, professor İdris Demir imzalayıblar.

Protokolda hər iki ali təhsil müəssisəsinin fakültə və kafedraları arasında qarşılıqlı faydalı əməkdaşlığı əsaslanan elmi-tədqiqat işlərinin aparılması, birləşə layihələrin reallaşdırılması, profes-

sor-müəllim heyəti və təhsilalanlar üçün qarşılıqlı akademik səfərlərin həyata keçirilməsi nəzərdə tutulur.

Qeyd edək ki, Azərbaycan İlahiyyat İnstitutu ötən dövr ərzində müxtəlif ölkələrin ali təhsil müəssisələri ilə əməkdaşlıq əlaqələri yaradıb.

İlahiyyat İnstitutunda

Azərbaycan İlahiyyat İnstitutunda 5 iyul 2022-ci il tarixində ilk dəfə olaraq “Məzun Günü” tədbiri keçirilib.

Öncə Aİİ-nin rəhbər heyəti və məzunları Fəxri xiyabanda ümummilli lider Heydər Əliyevin xatirəsini ehtiramla anıb, məzəri önünə gül dəstələri qoyublar.

Sonra Şəhidlər xiyabanında ölkəmizin müstəqilliyi və ərazi bütövlüyü uğrunda mübarizədə canlarından keçmiş qəhrəman Vətən övladlarının xatirəsi anılıb.

Dövlət rəsmiləri və dini konfessiya nümayəndələrinin iştirak etdikləri sözügedən tədbirdə Azərbaycan Respublikasının ərazi bütövlüğünün qorunması və bərpası uğrunda şəhid olanların ruhları birdəqiqəlik sükutla yad edilib, Azərbaycan Respublikasının Dövlət Himni səsləndirilib.

Daha sonra Aİİ-nin tələbələri toplu şəkildə Qurani-Kərim oxuyublar.

Açılış nitqi ilə çıxış edən Aİİ-nin rektoru Aqil Şirinov ali təhsil müəssisəsi haqqında geniş məlumat verib. Bildirib ki, ilk məzun buraxılışı həyata keçirən Aİİ Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin 9 fevral 2018-ci il tarixli 3654 nömrəli Sərəncamına əsasən, Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin tabeliyində yaradılıb: “İnstitutda bir fakültə (İlahiyyat fakültəsi) və üç kafedra (Dinşünaslıq, İslamsünsənət, Diller və ictimai fənlər kafedraları) mövcuddur. Hazırda fakültədə bakalavriat səviyyəsində 265, magistratura səviyyəsində 5, doktorantura səviyyəsində 3 tələbə təhsil alır.

Aİİ xarici ölkələrin təhsil müəssisələri ilə əməkdaşlığı xüsusi önəm verir. Ali təhsil müəssisəsinin hədəfi tədrisin müasir tələblər səviyyəsində qurulmasıdır. Bu məqsədlə Aİİ dünyyanın qabaqcıl universitetlərinin təcrübəsindən yararlanır, həmçinin beynəlxalq əlaqələrini genişləndirir.

İnstitutda təkcə Quran, Hədis, Təfsir, Fiqh, Kəlam kimi İslam dininin tədrisinə dair ənənəvi fənlər deyil,

eyni zamanda, dirləri sosioloji, psixoloji, fəlsəfi və tarixi aspektlərdən tədqiq edən fənlər də tədris olunur.

Ali təhsil müəssisəsi xarici dillərin tədrisinə böyük əhəmiyyət verir. İnstitutda tələbələr ərəb, ingilis və ibri dillərini yüksək səviyyədə öyrənmək imkanına malikdirlər. Bütün xarici dillər peşəkar mütexəssislər tərəfindən müasir metodlar əsasında 4 dil bacarığının – oxuma, dirləmə, danışma, yazma inkişafı istiqamətdə tədris edilir. Dərslərdən əlavə, tələbələr üçün ödənişsiz ərəb və ingilis dili kursları təşkil olunur.

Tədbirdə Azərbaycan İlahiyyat İnstitutunun əməkdaşlıq etdiyi xarici ali təhsil müəssisələri rəhbərlərinin videoetobrikləri nümayiş etdirilib.

Azərbaycan Respublikası Milli Məclisi sədrinin müavini, Milli Məclisin İctimai birliklər və dini qurumlar komitəsinin sədri, t.e.d., prof. Fəzail İbrahimli İnstitutun məzunlarını təbrik edib. Bildirib ki, bir ali təhsilin xarici əlaqələrinin qurulması önemlidir və Azərbaycan İlahiyyat İnstitutu bu vəzifənin öhdəsindən layiqincə gəlib.

Azərbaycanda mövcud tolerant mühitdən bəhs edən F.İbrahimli ölkəmizin dövlət-din münasibətlərinin dünyaya nümune olduğunu bildirib.

Azərbaycan Respublikası Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin sədri, f.e.d. Mübariz Qurbanlı tədbir iştirakçalarını salamladıqdan sonra, ölkəmizdə dövlət-din münasibətlərinin əsasının ulu öndər Heydər Əliyev tərəfindən qoyulduğunu və bu siyasetin Ümummilli Liderimizin layiqli varisi Prezident cənab İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirildiyini diqqətə çatdırıb. O, eyni zamanda qeyd edib ki, Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyeva və onun rəhbəri olduğu Heydər Əliyev Fondu tərəfindən bu sahəyə xüsusi diqqət və qayğı göstərilir.

Prezident İlham Əliyevin İnstitutun yeni binasının açılışında şəxsən iştirak etməsinin din sahəsinə böyük diqqət və qayğının növbəti təzahürələ-

ilk Məzun Günü

rindən biri olduğunu qeyd edən Mübariz Qurbanlı məzunların ali təhsil ocağında aldıqları bilik və bacarıqlardan yüksək səviyyədə istifadə edərək, gələcək fəaliyyətləri dövründə ölkəmizin daha da inkişafına, dövlət-din münasibətlərinə öz töhfələrini verəcəklərinə inamını vurgulayıb. Məzunlara, müəllimlərə və tələbələrə gələcək fəaliyyətlərində yeni-yeni uğurlar arzulayıb.

Qafqaz Müsəlmanları İdarəsi sədərinin müavini, f.f.d. Fuad Nurullayev Şeyxüislam Allahşükür Paşazadənin təbriklərini çatdırıb. F.Nurullayev bildirib ki, ilahiyyatçı olaraq ölkəsini mükəmməl təmsil etmə məsuliyyəti bugünkü məzunların üzərinə düşür. O, bu məsuliyyətli vəzifədə məzunlara uğurlar arzulayıb.

Azərbaycan Respublikası Prezidenti Administrasiyasının Humanitar siyaset, diaspora, multikulturalizm və dini məsələlər şöbəsinin sektor müdürü Müzəffər Talibli məzunları təbrik edib. Bildirib ki, "Siz məzunlar öz sahəsinin peşəkar mütəxəssisləri olan müəllimlərinizdən aldıqlarınız biliklərlə dini-ideoloji sahədə mütəxəssis kimi yetişərək cəmiyyətə sağlam dini bilgilər verəcəksiniz".

Professor, ictimai-siyasi xadim, Əməkdar elm xadimi Şahlar Əsgərov Aİİ məzunlarının cəmiyyətdə milli-

mənəvi dəyərlərin aşilanması istiqamətində xüsusi rol oynayacaqlarını bildirib. O, məzunlara uğurlar arzulayıb.

Millət vəkili, i.f.d. Ceyhun Məmmədov tədbir iştirakçılarnı salamladıqdan sonra məzunları təbrik edib. Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin fəaliyyətini yüksək qiymətləndirən millət vəkili ali məktəbin ilk rektoru olaraq İnstututun yaranması və fəaliyyətə başlaması barədə ətraflı danışib. Aİİ-nin qısa zamanda yaranmasına baxmayaraq, ən mütəşəkkil təşkil olunmuş ali məktəblərdən birinə çevrildiyini vurgulayan Ceyhun Məmmədov məzunlara uğurlar arzulayıb və dövlətçilik prinsiplərini əsas tutaraq fəaliyyət göstərmələrini diləyib.

Millət vəkili, t.e.d., prof. Anar İsgəndərov məzunları təbrik edib, onlara gələcək fəaliyyətlərində uğurlar arzulayıb: "Əminik ki, Aİİ tələbələri olaraq ölkəmizin hər bir nöqtəsində dövlət-din münasibətlərinin tənzimlənməsi istiqamətində əlinizdən gələni əsirgəməyəcəksiniz".

Valideynlər adından çıxış edən AMEA A.A.Bakıxanov adına Tarix İnstututunun aparıcı elmi işçisi, t.e.d. Vaqif Abışov məzunlara təbriklərini çatdırdıqdan sonra, Azərbaycan İlahiyyat İnstututunun yaranmasının əhə-

miyyətini vurgulayıb. Ölkəmizdə dövlət-din münasibətlərinin inkişafı baxımından İlahiyyat İnstututundakı təhsilin önemini qeyd edib, ali məktəbə gələcək fəaliyyətində uğurlar arzulayıb.

Aİİ-nin məzunları adından çıxış edən Fərid Qasimzadə bildirib ki, Azərbaycan İlahiyyat İnstututunun missiyası İslam və digər səmavi dillər haqqında dərin biliklərə yiyələnən, milli, dini və əxlaqi dəyərləri qorumaqla Azərbaycan xalqının milli və mədəni inkişafına töhfə verən kadrlar yetiştirməkdir. Eyni zamanda, mənəvi irsimiz olan İslam dininin təbliği, xurafat və mövhumatdan uzaq tutulması üçün din xadimlərinin yetişdirilməsi də məhz İnstututun vizyonunu təşkil edir. O bildirib ki, "Harada olmağımızdan asılı olmayıaraq, dəyişməyən bir şey ondan ibarətdir ki, biz İlahiyyat İnstututunun məzunlarıyız. Bu müəssisənin məzununuqsa, bu, artıq cəmiyyətin bizdən müəyyən və ciddi gözləntilərinin olması deməkdir".

Daha sonra Azərbaycan İlahiyyat İnstututu məzunlarının iştirakı ilə hazırlanmış videoçarx nümayiş olunub.

Sonda Azərbaycan İlahiyyat İnstututunun məzunları Tələbə Andını səsləndiriblər.

Elmi Şuranın genişlendirilmiş icası

Azərbaycan İlahiyyat İnstitutunda 7 iyul 2022-ci il tərixinə Elmi Şuranın genişlendirilmiş icası keçirilib. İclasda 2021/2022-ci tədris ilinin bakalavriat və magistratura səviyyələri üzrə yay semestrinin yay imtahan sessiyasının yekunları, ali təhsil müəssisəsinin ümumi fəaliyyəti və cari dövrə tədrisin təşkili məsələləri müzakirə olunub.

İclasda İnstitutun rəhbər heyəti, müəllimləri və əməkdaşları iştirak ediblər.

Aİİ rektoru Aqil Şirinov tədbir iştirakçılardan salamlayaraq, yay imtahan sessiyasının yekunları ilə bağlı məsələlərə toxunub. Qeyd edib ki, 2021/2022-ci tədris ili üzrə hər iki semestrin dörsələri və imtahanlar uğurla həyata keçirilib. Xüsusilə pandemiya dövründən sonra

dörsələrin ənənəvi qaydada təşkili və imtahanların uğurla keçməsini diqqətə çatdırıb.

Institut rəhbəri daha sonra bildirib ki, tələbələrin dörsələrdə və imtahanlarda fəal iştirakı tədrisin daha yaxşı təşkilinə, həmçinin mənimmsənilməsinə şərait yaradıb.

Ali təhsil müəssisəsinin rektoru təhsilalalar üçün nəzərdə tutulan ödənişsiz ərəb və ingilis dili kurslarının fəaliyyətinə toxumub, dil bacarıqlarının mükəmmələşdirilməsi üçün bu programların təşkilinin önemini xüsusi vurgulayıb. Eyni zamanda, klassik ərəbcə kursunun açılmasının vacibliyini vurgulayıb.

Aİİ-nin Elm və innovasiyalar üzrə prorektoru Mirmiyaz Mürsəlov "İlahiyyat nəşrləri" adı altında ötən dövr ərzində ali təhsil müəssisəsinin müəllim və əməkdaş-

larının əməyi sayəsində dərc olunan kitablardan bəhs edib. O, magistratura və doktorantura səviyyələrinə qəbulla bağlı məsələlərə, Aİİ kitabxanasının fəaliyyətinə də toxunub və İnstitutun xarici əlaqələri, imzalanmış protokollar barədə məlumat verib.

Daha sonra İlahiyyat fakültəsinin dekanı Elnurə Əzizova çıxış edərək, yay imtahan sessiyasında tələbələrin kəmiyyət və keyfiyyət göstəricilərindən danışır. Yaz semestri yay imtahan sessiyasının keçirilməsi, qarşıya çıxan problemlər, imtahanların nəticələri haqqında məlumat verib. Dekan həmçinin Aİİ-nin builki bakalavr pilləsi üzrə məzunların müvəffəqiyyət göstəricilərinə də toxunub.

Institutun Tədris şöbəsinin müdürü Zərifə Əliyeva yaz semestri ərzində tədrisin təşkili, qarşıya çıxan problemlər barədə danışır.

Magistratura və doktorantura şöbəsinin müdürü Fidan Yusifova magistrant və doktorantların elmi konfranslarda iştirakına toxunaraq, magistratura pilləsinə qəbulla bağlı məlumat verib.

Daha sonra Aİİ-nin İsləmşünaslıq kafedrasının müdürü Əhməd Niyazov, Diller və ictimai fənlər kafedrasının müdürü İlkin Əlimuradov və Dinşünaslıq kafedrasının müdürü Anar Qafarov çıxış edərək, cari dövr ərzində olan hesabatlarını təqdim ediblər.

İclas cari məsələlərin müzakirəsi ilə davam edib.

Qurban bayramı tədbiri

Azərbaycan İlahiyyat İnstitutunda 8 iyul 2022-ci il tarixində Qurban bayramı münasibətilə tədbir keçirilib.

Tədbirdə Aİİ-nin müəllimləri, tələbələri və əməkdaşlar iştirak ediblər.

Aİİ İlahiyyat fakültəsinin dekanı Elnurə Əzizova tədbir iştirakçılarını salamladıqdan sonra, qarşıdan gələn müqəddəs Qurban bayramı münasibətilə təbriklərini çatdırıb. O, İlahiyyat İnstitutunda maariflənmə xarakteri daşıyan bu cür tədbirlərin önəmini diqqətə çatdırıb.

İslamşunaslıq kafedrasının müəllimi Vüqar Səmədov tədbir iştirakçılarını bayram münasibətilə təbrik etdikdən sonra, Qurban bayramı haqqında ətraflı məlumat verib. Qurban bayramının tarixi əhəmiyyətindən bəhs edən V. Səmədov bildirib ki, İslamdan əvvəl də qurbankəsmə mərasimi bütün ilahi dinlərdə mövcud olub.

Vüqar Səmədov daha sonra İslam dininə görə kəsilən qurbanların hökmətləri haqqında təfsilatlı məlumat verib. Bildirib ki, bu bayram müsəlmanları birləşdirir, onları gözəl niyyətlər və xeyirxah eməllərə sövq edir.

Tədbir maraqlı müzakirələrlə davam edib.

TƏDRİS KURSU BAŞA ÇATIR

lərini deyil, eləcə də xristian müəssisələrini də məhv etdiklərini vurgulayıb. Bütün bu vəhşiliklərin müəllifinin ermənilər olduğuna dair sübutları nəzərə çatdırıb.

Azərbaycan İlahiyyat İnstitutunun ölkəmizdə yeganə ali dini təhsil verən müəssisə olduğunu vurğulayan rektor bildirib ki, ali təhsil ocağı təkcə müsəlman dini icmalarla deyil, həmçinin qeyri-müsəlman dini icmalarla da sıx əlaqədə fəaliyyət göstərir. A. Şirinov qarşılıqlı əlaqələrə əyani nümunə olaraq, Aİİ-nin Alban-udi xristian dini icması ilə bir-

likdə "Xristianlıq" tədris kursu təşkil etdiyini nəzərə çatdırıb. Qeyd edib ki, bundan sonra da icma ilə birlikdə əlaqələrin genişləndiriləcəyi, bu səpkili kursların keçiriləcəyi nəzərdə tutulub.

Daha sonra Alban-udi xristian dini icmasının sədri Robert Mobili çıxış edib. O, Aİİ-yə kursu təşkil etdiyi üçün təşəkkürünü bildirib. Robert Mobili Aİİ ilə birlikdə əməkdaşlığın daha da genişləndiriləcəyini vurğulayıb.

Sonda kursu müvəffəqiyyətlə bitirənlərə sertifikatlar təqdim edilib.

Milli Mətbuat Gününe həsr olunmuş tədbir

Azərbaycan İlahiyyat İnstitutunda 22 İyul – Milli Mətbuat Gününe həsr olunmuş tədbir keçirilib.

Aİİ-nin Elm və innovasiyalar üzrə prorektoru Mirniyaz Mürsəlov tədbir iştirakçılarını salamlayaraq, Milli Mətbuat Günü münasibətlə təbriklərini çatdırıb. Prorektor qeyd edib ki, Həsən bəy Zərdabinin təsis etdiyi “Əkinçi” qəzetiinin nəşri bütün Qafqazda eks-səda doğuraraq, xalqımızın milli oyanışında, birliyinin möhkəmləndirilməsində böyük rol oynayıb. M.Mürsəlov mətbuatın dövlət-din münasibətlərinə xüsusi diqqət və həssaslıqla yanaşdığını yüksək qiymətləndirib, media nümayəndələrini bu sahədə həyata keçirilən islahatları ictimaiyyətə çatdırmaqdə daha fəal olmağa çağırıb.

Prorektor daha sonra qeyd edib ki, əsası ümummilli lider Heydər Əliyev tərəfindən qoyulan və Prezident cənab İlham Əliyev tərəfindən davam etdirilən uğurlu siyaset nəticəsində, mətbuatımız özünün yeni inkişaf mərhələsinə daxil olub.

M.Mürsəlov bildirib ki, ulu öndər Heydər Əliyev Azərbaycana rəhbərlik etdiyi dövrdə də bütün sahələrə olduğu kimi, yazarlara, mətbuat işçilərinə, qələm əhlinə xüsusi diqqət və qayğı göstərib. Ölkəmiz müstəqillik əldə etdikdən sonra, hər il iyulun 22-si Milli Mətbuat Günü kimi qeyd olunur.

Tədbirdə mətbuat nümayəndələri çıxış edərək, İlahiyyat İnstitutunun fəaliyyəti və mətbuatla əlaqələrinin qurulması barədə fikir mübadiləsi aparıblar.

Sonda ali təhsil müəssisəsinin fəaliyyətini obyektiv işıqlandıran, fəallığı ilə seçilən mətbuat nümayəndələri təltif olunublar.

“Din araşdırmaları” jurnalının VII sayı

Azərbaycan İlahiyyat İnstitutunun elmi fəaliyyətinin əsas göstəricilərindən biri olan “Din araşdırmaları” jurnalının VIII sayı dərc edilib.

Jurnalın məqsədi ölkəmizdə və dünyada din sahəsində tədqiqat aparan alımların məqalələrini elmi ictimaiyyətə təqdim etməkdən ibarətdir. İldə iki dəfə dərc olunan jurnalın yeni sayında 8 məqalə yer alıb. Din sosiologiyası, təfsir, İslam məzhəbləri tarixi, fəlsəfə, İslam hüququ, təsəvvüf, multikulturalizm dair qələmə alınmış elmi məqalələr öz sahəsinin peşəkar və nüfuzlu tədqiqatçıları tərəfindən təqdim edilmişdir. Jurnalda Azərbaycan, türk və ərəb dillərində də məqalələr dərc olunmuşdur. Dərginin redaksiya heyətinin üzvləri Azərbaycanla yanaşı, Türkiyə, Rusiya, Pakistan, Qazaxıstan, İran və

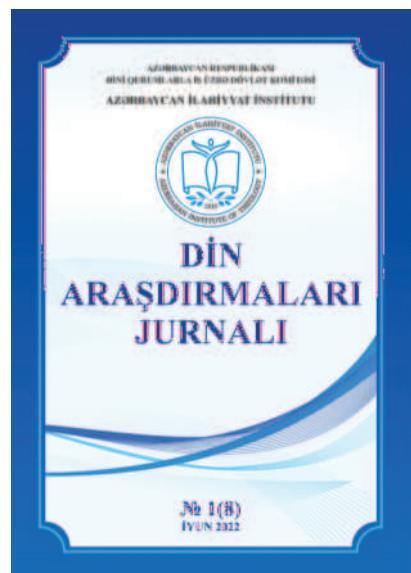
İsveçrənin ali təhsil müəssisələrində çalışan tanınmış alımlərdir.

Qeyd edək ki, jurnalın nəşr qaydaları Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Ali Attestasiya Komissiyasının elmi jurnallar qarşısında qoymuş tələblərə, həmçinin bu sahədəki beynəlxalq standartlara uyğun olaraq hazırlanıb.

Azərbaycan İlahiyyat İnstitutu ali dini təhsil üzrə ixtisaslaşmış müəssisədir. İnstitut din sahəsi də daxil olmaqla, ictimai elmlərin müxtəlif istiqamətlərində monoqrafiya, dərslik, dərs vəsaiti, program və məqalələrin nəşrine üstünlük verir.

Akademik nəşrlər ali təhsil müəssisələrinin elmi fəaliyyətinin əsas göstəricilərindən biridir. Gələcəkdə “Din araşdırmaları” jurnalının tanınmış beynəlxalq indekslərə daxil edilməsi nəzərdə tutulur.

“Din araşdırmaları” jurnalı 2020-

ci ildən Ali Attestasiya Komissiyası tərəfindən fəlsəfə və psixologiya üzrə elmi məqalələrin dərc olunması tövsiyə edilən dövri elmi nəşrlərin siyahısına daxil edilib.

“Ərəb dili” dərsliyi nəşr olunub

Azərbaycan İlahiyyat İnstitutu Dillər və ictimai fənlər kafedrasının dosenti, fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru Elvüsal Məmmədovun müəllifi olduğu “Ərəb dili” dərsliyi nəşr olunub.

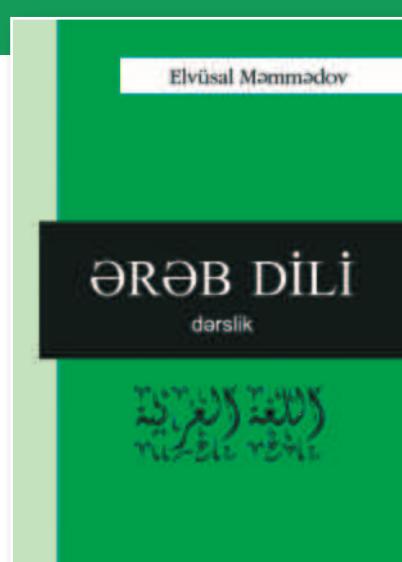
Dərslik Azərbaycan İlahiyyat İnstitutu İlahiyyat fakültəsinin “Dinşünaslıq” və “İslamşünaslıq” ixtisasları üzrə təhsil alan I-II kurs tələbələri üçün tərtib olunub.

Kitabda qarşıya qoyulan başlıca məqsəd ərəb dili üzrə oxu, yazı və tərcümə bacarıqlarını formalasdırmaq, tələbələrdə müasir ərəb dilinin lazımi səviyyədə mənimsemilməsini təmin edəcək məlumat bazası yaratmaqdır.

Kitab 20 dərsdən, əksəriyyəti dini mövzulara aid 12 mətn və

ərəbcə-azərbaycanca qısa lügətdən ibarətdir. Mövzular sadədən-mürəkkəbə, asandan-çətinə doğru bölüşdürülb. Belə ki, leksik-qrammatik mövzuları ilk semestr üçün çox asan, ikinci semestr üçün orta-çətin, üçüncü və dördüncü semestrler üçün nisbetən çətin olaraq səciyyələndirmək mümkündür. İyirmi dərsdən ibarət olan kitabda ərəb dilinin fonetikası, morfologiya və sintaksi tələbələrdə lazımi söz ehtiyatını formalasdıracaq nümunələr (sözlər və cümlələr) əsasında praktik şəkildə öyrənilir.

Hər bir qrammatik mövzuya dair seçilmiş tapşırıqlar tələbələrdə praktik və nəzəri biliklərin möhkəmləndirilməsinə xidmət edir.

Dərslikdən yalnız İlahiyyat fakültəsi tələbələri deyil, həmçinin ərəb dili ilə maraqlanan hərkəs faydalana biləcək.

“İslamşünaslıq” ixtisası üçün müsahibə mərhələsi

Azərbaycan İlahiyyat İnstitutunda 27 iyul 2022-ci il tarixində III ixtisas qrupu üzrə bakalavr pilləsinin “İslamşünaslıq” ixtisasına qəbul olmaq istəyən abituriyentlər üçün müsahibə mərhələsi başlayıb. Müsahibə iyulun 29-dək davam edib.

Qeyd edək ki, Dövlət İmtahan Mərkəzinin saytında müsahibə mərhələsində iştirak etmək üçün qeydiyyat 21-24 iyul 2022-ci il tarixində aparılıb.

Abituriyentlərin dünyagörüşü səviyyələrinin və “İslamşünaslıq” ixtisasına maraqlarının müəyyənləşdirilməsi məqsədilə Dövlət İmtahan Mərkəzi tərəfindən Dini Psixoloji Komissiya yaradılıb. Komissiyanın tərkibinə ilahiyyat sahəsi üzrə mütəxəssislər, ekspertlər, psixoloqlar, həmçinin Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin, Azərbaycan İlahiyyat İnstitutunun və DİM-in əməkdaşları daxil ediliblər.

Müsahibə zamanı abituriyentlərin ümumi dini bilikləri, “İslamşünaslıq” ixtisasına uyğunluqları, gələcəkdə din xadimi kimi fəaliyyət göstərməyə münasibətləri, insanlarla ünsiyyət bacarıqları, xitabət və natiqlik qabiliyyətləri qiymətləndirilib, psixoloji vəziyyətləri, yaradıcı təfəkkür imkanları yoxlanılıb.

Müsahibədən məqbul qiymət almış abituriyentlər ixtisas seçimi zamanı digər ixtisaslarla yanaşı, Azərbaycan İlahiyyat İnstitutunun “İslamşünaslıq” ixtisasını da seçiblər.

Məlumat üçün bildirək ki, Dini Psixoloji Komissiya ölkədə koronavirus (COVID-19) pandemiyasının daha geniş yayılmasının qarşısını almaq məqsədilə TƏBİB-in tövsiyələrinə uyğun olaraq fəaliyyət göstərib.

Komissiya Bakı şəhəri Məhəmməd Naxçıvanı, 29 ünvanında – Azərbaycan İlahiyyat İnstitutunun inzibati binasında təşkil olunub.

Qeyd edək ki, Azərbaycan İlahiyyat İnstitutunda təhsil tam ödənişsizdir. Ali təhsil müəssisəsi Azərbaycan xalqının tarixi ənənələrinə söykənən və dövlət siyasetinin məntiqi nəticəsi olan yüksək dini-mənəvi mühitin qorunub saxlanılması, inkişafı və dini fəaliyyət sahəsində yüksək ixtisaslı kadrların hazırlanmasının təmin edilməsi məqsədilə müasir təhsil standartları və müvafiq sahədə dünya təcrübəsi əsasında fəaliyyət göstərir. İnstitutda müasir sosial elmlərin metodları əsasında İslamlı yanaşı, digər dünya dinlərinin inanc, ibadət, əqlaq sistemi və ictimai strukturları, həmçinin dini elmlərlə yanaşı, fəlsəfə, sosiologiya, psixologiya, multikulturalizm və digər sosial və humanitar elmlər də tədris olunur.

İlahiyyat İnstitutu və Yozqat Bozok Universiteti arasında Əməkdaşlıq Protokolu imzalanıb

Türkiyənin Yozqat Bozok Universitetinin rektoru Ahmet Karadağ 4 avqust 2022-ci il tarixində Azərbaycan İlahiyyat İnstitutunun qonağı olub.

Aİİ rektoru Aqil Şirinov qonağı salamlayaraq, onu İnstitutda görməkdən məmənun olduğunu bildirib. İlahiyyat İnstitutunun fəaliyyəti haqqında məlumat verən rektor ali təhsil müəssisəsinin məqsəd və vəzifələri, hədəfləri haqqında ətraflı bəhs edib. Aİİ-nin beynəlxalq əlaqələrə, xarici ölkələrin təhsil müəssisələri ilə əməkdaşlığın yaradılmasına xüsusi önəm verdiyini diqqət çatdırıb.

Ali təhsil müəssisəsinin rektoru A.Şirinov tarixboyu Türkiyə və Azərbaycan arasında sarsılmaz dostluq və qardaşlıq münasibətlərinin mövcudluğuna toxunaraq, 44 günlük Vətən müharibəsi zamanı göstərdikləri mənəvi dəstək üçün Türkiyə xalqına dərin minnətdarlığını bildirib.

Türkiyənin Yozqat Bozok Universitetinin rektoru Ahmet Karadağ təşəkkürünü bildirərək, İlahiyyat İnstitutu ilə əməkdaşlığın hər iki tərəf üçün faydalı və məraqlı olacağını diqqətə çatdırıb.

Daha sonra iki ali təhsil müəssisəsi arasında birgə elmi-pedaqoji və tədqiqat işlərinin aparılmasını nəzərdə tutan Əməkdaşlıq Protokolu imzalanıb.

Ali təhsil müəssisələri arasında əməkdaşlıq prinsip-lərinə uyğun olaraq, elmi-pedaqoji, tədqiqat işlərinin

aparılması sahəsində birgə fəaliyyətə əsaslanan Protokolu Aİİ-nin rektoru Aqil Şirinov və Yozqat Bozok Universitetinin rektoru Ahmet Karadağ imzalayıblar.

Protokolda hər iki ali təhsil müəssisəsinin fakültə və kafedraları arasında qarşılıqlı faydalı əməkdaşlığı əsaslanan elmi-tədqiqat işlərinin aparılması; birgə layihələrin reallaşdırılması; professor-müəllim heyəti və təhsilalanlar üçün qarşılıqlı akademik səfərlərin həyata keçirilməsi nəzərdə tutulur.

Sənəddə təcrübə və araşdırma, tədris prosesinin təşkili ilə bağlı bilikərin bölgündürülməsi, universitetlərin alim və mütəxəssislərinin iştirakı ilə konfransların keçirilməsi, tələbə mübadiləsi və digər məsələlər yer alıb.

İslam Gənclər Təşkilatının prezidenti Aİİ-də

İslam Gənclər Təşkilatının (Organisation of Islamic Youth) prezidenti Hammad Xan 8 sentyabr 2022-ci il tarixdə Azərbaycan İlahiyyat İnstitutunu ziyarət edib.

Aİİ-nin rektoru, dosent Aqil Şirinov qonağı ali təhsil müəssisəsində görməkdən məmənun olduğunu bildirib. Pakistan – Azərbaycan qardaşlığından bəhs edən Institut rəhbəri A.Şirinov 44 günlük Vətən müharibəsindən səhbət açaraq, həmin dövrdə, eləcə də keçmiş Qarabağ münaqişəsi zamanında Pakistan Hökuməti və xalqı tərəfindən ölkəmizə göstərilən siyasi və mənəvi dəstəyə görə təşəkkürünü ifadə edib.

A.Şirinov ali təhsil müəssisəsinin fəaliyyəti, ölkədaxili və xarici əlaqələri, ölkəmizin multikultural və

tolerantlıq ənənələrinin təbliğindəki rolü, gələcək hədəfləri barədə ətraflı məlumat verib. O, Aİİ-də mövcud ixtisaslar və təhsil pillələri haqqında söhbət açıb. Qeyd edib ki, İnstitutda bakalavirat, magistratura və doktorantura pillələri üzrə tədris aparılır. Rektor, eyni zamanda, Pakistan Müsəlman İnstitutu ilə əməkdaşlıq əlaqələri haqqında da qonaqlara danışıb.

İnstitut rəhbəri daha sonra ölkəmizdə mövcud dillərarası münasibətlərdən bəhs edib. Rektor Vətən müharibəsindən sonra yerlə-yeksan edilmiş torpaqlarımızda Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə aparılan quruculuq işlərini, dini ibadət ocaqlarının bərpasına verilən önəmi vurğulayıb.

Ətraflı məlumatata görə minnətdarlığını ifadə edən İslam Gənclər Təşkilatının prezidenti Hammad Xan təmsil etdiyi qurum haqqında məlumat verib. Bildirib ki, İslam Gənclər Təşkilatı Qarabağ həqiqətlərinin dünyaya çatdırılması istiqamətində müxtəlif tədbirlər həyata keçirir. Qonaq Pakistan'da mövcud din təhsili haqqında danışıb, ikitərəfli əməkdaşlıq əlaqələrinin qurulmasının mümkünüyünü vurğulayıb.

Görüş birgə əməkdaşlıq münasibətlərinin inkişaf perspektivləri, qarşılıqlı maraq doğuran digər məsələlərin müzakirəsi ilə davam edib.

“İLAHİYYAT” JURNALI ÇAP OLUNUB

Azərbaycan İlahiyyat İnstitutunun “İlahiyyat” elmi-publisistik jurnalının növbəti – VI buraxılışı işıq üzü görüb.

On üç rubrikadan ibarət olan buraxılışda öz sahəsinin peşəkar mütəxəssisi olan elm adamlarının, həmçinin Aİİ-nin tələbə və məzunlarının yazıları yer alıb.

Jurnalın budəfəki sayı “Rəsmi güşə” rubrikası ilə başlayır. Rubrikkada “Ramazan Bayramı münasibətilə Prezident İlham Əliyevin Azərbaycan xalqına təbriki” və “Prezident İlham Əliyev Azərbaycan İlahiyyat İnstitutunun yeni binasının açılışında iştirak edib” başlıqlı yazılar yer alıb.

“Dəyərlərimiz” rubrikasında Aİİ rektoru Aqil Şirinovun “Heydər Əliyev və dəyərlərimiz”, Milli Məclisin deputati Ceyhun Məmmədovun “Milli-mənəvi dəyərlərimizin qorunmasında Heydər Əliyevin rolu” və Mənəvi Dəyərlərin Təbliği Fonduñun icraçı direktoru Mehman İsmayılovun “Müştərək şürur – ortaq dəyər” sərlövhəli məqalələri dərc edilib.

“İslam əxlaqi” rubrikasında “İslam dinində insanın Allah qarşısında vəzifələri və məsuliyyəti” adlı məqalə dərc olunub.

“Xurafat və mövhumatsevərlik haqqında”, “Din və ekologiya”, “Dini plüralizmin əsasları”, “Mürciənin təşəkkül dövrü və inkişafi” və “Qiyamət Günü haqqında” başlıqlı məqalələr jurnalın “Cəmiyyət və din” rubrikasında yer alıb.

“İngilis dili dörslərində tələbələrin davranış pozuntuları”; “Uşaqları düzgün terbiyə etmənin yolları (1-3 yaş qrupu)” sərlövhəli məqalələr “Tədris” rubrikasında dərc edilib.

“Şuşa – düyünlənmiş yumruğumuzdur”; “Milli-mənəvi sərvətimizsən, Şuşam” mövzularında yazılar “Vətənpərvərlik” rubrikasında yerləşdirilib.

“Araşdırma” rubrikasında “Yaşadığımız həqiqətlər doğrudurmu?! (Platonun mağara istiarəsi – ideyalar aləmi)”, “Quanda və Platonda təsvir edilən

itmiş şəhər – Atlantida”, “Psixoanaliz nəzəriyyəsinin tarixi arxa planı: Zigmund Freyd nümunəsində”, “Əs-sirə” əsərində Həzrət Osman ilə əlaqəli hissənin dəyərləndirilməsi” başlıqlı məqalələr verilib.

“Baxış bucağı” rubrikasında “Dövlətçilik şüuru” başlıqlı məqalə yer alıb.

“İslamda Qurban ibadəti”; “İslamda qəbirziyəti”; “Quran Qurani tərif edir”, “Kərbəla”, “Deizm, ateizm və yeni kəlam elmi” sərlövhəli yazılar “İslam tarixi” rubrikasında dərc olunub.

“Abidələrimiz” rubrikasında “Qarabağ türbələri” başlıqlı yazı dərc olunub.

Aİİ tələbə və məzunlarının “Ailədə dini təlim-tərbiyə” və “Azərbaycan İlahiyyat İnstitutu haqqında təəssüratlarım” başlıqlı məqalələri “Mənəviyyat” və “Məzun sözü” rubrikalarında dərc olunub.

Aİİ tələbələrinin “Sərin bir yaz axşamı”, “Allahı tanı”, “Mən Şəhid anasıyam” və “Xalqıma” adlı şeirləri isə “Ədəbiyyat” rubrikasında yer alıb.

Nümayəndə hిeyəti sentyabrın 13-də Azərbaycan İlahiyyat İnstitutunu ziyarət edib. Qonaqlar Aİİ rektoru Aqil Şirinovla görüşərək, ikitərəfli əlaqələrin qurulması haqqında fikir mübadiləsi aparıblar.

Aİİ rektoru Aqil Şirinov ali təhsil müəssisəsi haqqında qonaqlara geniş məlumat verib. Aİİ-nin fəaliyyəti, ölkədaxili və xarici əlaqələri, ölkəmizin multikultural və toleranlıq ənənələrinin təbliğindəki rolü, gələcək hədəfləri barədə danışıb. Bildirib ki, İnstitutda bakalavrat, magistratura və doktorantura pillələri üzrə tədris aparılır. O, Aİİ-də mövcud olan “İslamşunaslıq” və “Dinşunaslıq” ixtisasları, keçirilən fənlər barədə söhbət açıb.

Qonaqlar Azərbaycan İlahiyyat İnstitutunda olmaqla məmənunluqlarını ifadə edib, ali təhsil müəssisəsinin fəaliyyətinə uğurlar arzulayıblar.

Görüş birgə əməkdaşlıq münasibətlərinin inkişaf perspektivləri, qarşılıqlı maraq doğuran digər məsələlərin müzakirəsi ilə davam edib.

Qeyd edək ki, Varşava Büyük Keşşələr Seminariyasının rektoru Voyçex Bartkoviçin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyətinin tərkibinə Varşava Oçota rayonunun pastoru Przemislav Çvek, Varşava Baş Yeparxiyasının Uşaq və Gençlərin Müdafiəsi üzrə Yepiskop Nümayəndəsinin müavini Mixal Turkovski və başqları daxildir.

Polsalı qonaqlar Aİİ-ni ziyarət edib

Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsi, Azərbaycan Respublikasının Polşa Respublikasındaki Səfirliyi və “Həyat sözü” Xristian Dini İcmasının birləşən təşkilatçılığı ilə Varşava Büyük Keşşələr Seminariyasının rektoru Voyçex Bartkoviçin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti 7-14 sentyabr 2022-ci il tarixlərdə ölkəmizdə rəsmi səfərdə olub. Səfərdə məqsəd Azərbaycandakı dini həmrəylik, toleranlıq mühiti, xristian, eləcə də Alban dini məbədləri, polyak mirası və icması ilə tanışlıqdır.

Rektor I kurs tələbələri ilə görüşüb

Azərbaycan İlahiyyat İnstitutunun rektoru, dosent Aqil Şirinov 15 sentyabr 2022-ci il tarixdə I kurs tələbələri ilə görüşüb.

Tədbirdə respublikamızın ərazi bütövlüyü uğrunda şəhid olanların xatirəsi birdəqiqəlik ehtiram sükütu ilə yad edilib.

Aİİ rektoru tələbələri ali təhsil müəssisəsinə qəbul olmaları münasibətilə təbrik edərək bildirib ki, bu onların həyatında yeni səhifədir. A.Şirinov vurğulayıb ki, Vətənə layiqli vətəndaş, milli şüura malik, zəngin dünyagörüşlü, perspektivli mütəxəssis olmaq üçün da yanmadan çalışmaq vacibdir.

İnstitutda təhsilalanlar üçün yaradılan şəraitdən səhbət açan rektor ali təhsil müəssisəsi haqqında geniş məlumat verib. Bildirib ki, İnstitut Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin Sərəncamı ilə 9 fevral 2018-ci ildə Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin tabeliyində yaradılıb. Ali təhsil müəssisəsi yarandığı gündən tələbələrin daha yaxşı təhsil almaları üçün əlindən gələni əsirgəmir.

Dövlətin verdiyi imtiyazları xüsusi vurğulayan A.Şirinov tələbələrin pulsuz dərslik və yeməkpulu ilə təmin olunmaları məsələsinə də toxunub. O, həmçinin qeyd edib ki, semestr ərzində yüksək göstəricilərə malik tələbələrimiz dövlət tərəfindən verilən təqaüd-dən əlavə, digər təqaüd proqramlarından da yararlana

bilərlər. Bunlar ümummilli lider Heydər Əliyev adına, Seyxülislam adına, QMİ-nin təsis etdiyi akad. Vasim Məmmədəliyev adına, Mənəvi Dəyərlərin Təbliği Fondu təsis etdiyi təqaüdlərdir.

Aİİ rektoru daha sonra tələbələri İnstitutun ictimai həyatında fəal olmağa səsleyib. Bildirib ki, Aİİ il ərzində ölkədaxili səfərlər, qış və yay məktəbləri, müxtəlif yarışmalar və tədbirlər təşkil edir.

A.Şirinov sonda daha yüksək göstəricilər göstərərək Aİİ-yə daxil olan tələbələri təbrik edərək onlara hədiyyələr təqdim edib.

Qeyd edək ki, Azərbaycan İlahiyyat İnstitutunun bakalavriat səviyyəsinə bu il 74 tələbə qəbul olub.

27 Sentyabr – Ənim Günü tədbiri

Azərbaycan İlahiyyat İnstitutunda 27 Sentyabr – Ənim Günü ilə əlaqədar tədbir keçirilib. Tədbirdə qazılər, Aİİ-nin tələbələri və əməkdaşları iştirak ediblər.

Ərazi bütövlümüz uğrunda şəhid olanların ruhlarının birdəqiqəlik ehtiram sükütu ilə yad edilməsi ilə başlayan mərasimde Azərbaycan Respublikasının Dövlət Himni səsləndirilib.

Daha sonra Aİİ-nin tələbəsi tərəfindən şəhidlərimizin əziz xatirəsinə Qurani-Kərimin tilavəti təqdim edilib.

Mənəvi Dəyərlərin Təbliği Fondu tərəfindən ərsəyə gələn şəhid övladlarının da iştiraki ilə hazırlanmış “Şəhid övladlarının zəfər sədasi” kompozisiyası nümayiş olunub.

İnstitutun İlahiyyat fakültəsinin dekanı, dosent El-nurə Əzizova açılış nitqı ilə çıxış edərək, iştirakçıları salamlayıb. Dekan 44 günlük Vətən mühəribəsində qəhrəmancasına döyüşmiş, Azərbaycan Bayrağını işğaldan azad etmiş torpaqlarımızda dalgalandırmış, ölkəmizin ərazi bütövlüyü yolunda canlarını fəda

etmiş əsgər və zabitlərimizi, bütün şəhidlərimizi dərin ehtiramla yad edib. İlahiyyat İnstitutunun hər zaman tələbələrinə milli-mənəvi dəyərlər aşılığını qeyd edən E.Əzizova şərəfli döyüş yolu keçmiş qazılrlə görüşün əhəmiyyətini vurğulayıb.

Daha sonra 44 günlük Vətən mühəribəsi iştirakçısı – polkovnik-leytenant Dəyanət Məmmədov çıxış edərək, torpaqlarımızın azadlığı uğrunda keçdikləri döyüş yoldan, qəhrəman oğullarımızın şücaətlərindən bəhs edib.

Vətən mühəribəsi iştirakçısı – baş gizir, kəşfiyatçı Amil Əbilov və baş çavuş Ayaz Allahverdiyev çıxış edərək, Azərbaycan tarixinin hər səhifəsində mübarizənin olduğunu, budəfəki Zəfər tariximizin isə fərqliliyini qeyd ediblər. Bu mübarizədə xalqımızın maddi və mənəvi dəstəyinin ön cəbhədə əsgər və zabitlərin döyüş ruhlarını yüksəltdiyini vurğulayıblar.

Tədbir tələbələrin qarşılıqlı sual-cavabı ilə davam edib.

Beynəlxalq simpozium keçirilib

Azərbaycan İlahiyyat İnstitutu, Mənəvi Dəyərlərin Təbliği Fondu, Kırıkkale Universitetinin İslam elmləri fakültəsi və İslam Ölkələri Tədqiqat Mərkəzinin birgə təşkil etdikləri “İslam mədəniyyətində birləşmişlik təcrübəsi” mövzusunda beynəlxalq simpozium 20 sentyabr 2022-ci il tarixdə öz işinə başlayıb.

Simpozium iştirakçıları Fəxri xiyabana gələrək, Ümummilli Lider, müasir müstəqil Azərbaycanın memarı və qurucusu Heydər Əliyevin xatirəsini ehtiramla yad edib, məzarı önnə gülər düzüblər. Eyni zamanda, görkəmli oftmaloq-alim, akademik Zərifə xanım Əliyevanın da ruhu anılıb, məzarı üzərinə gülər qoyulub.

Sonra Şəhidlər xiyabanına gələn qonaqlar ölkəmizin azadlığı və suverenliyi uğrunda mübarizədə canlarından keçmiş qəhrəman Vətən övladlarının xatirəsini ehtiramla yad edib, məzarları üzərinə gülər düzüblər.

* * *

Öncə ərazi bütövlüyüümüzün qorunması uğrunda şəhid olanların ruhu birdəqiqəlik ehtiram sükutu ilə yad edilib. Azərbaycan Respublikasının Dövlət Himni səsləndirilib.

Daha sonra torpaqlarımızın qorunması uğrunda şəhid olanların ruhlarına hörmət əlaməti olaraq, Aİİ-nin tələbəsi Əmrəh Eminovun təqdimatında Quran tilavəti təqdim edilib.

Açılış nitqi ilə çıxış edən Aİİ rektoru, dosent Aqil Şirinov müasir dünyada birləşmişlik çərçivəsində ortaya çıxan böyük problemlərin əsas amillərindən birinin milli, irqi və dini müstəvidə artan ayrı-seçkililik olduğunu nəzərə çatdırıb. Bildirib ki, etiqadi və məzəhəb zəminində baş verən ayrı-seçkililik və münaqışlər elm və irfandan uzaq olan bəzi dini qrupları müsəlman dünyasına yönəldilmiş planların könüllü iştirakçılarına çevirir: “Bütün bunlar bizi İslam Şərqində və mədəniyyətində birləşmişlik ənənəsini, tarixi təcrübələri, Həzrət Məhəmmədin həyat fəlsəfəsinə bağlı prinsipləri yenidən gözdən keçirib təhlil etməyə, İslam mədəniyyətinin sıfrələrini və bu mədəniyyətin müqəddəs mətnlərini doğru oxumağa sövq edir”.

A.Şirinov ulu öndər Heydər Əliyev tərəfindən təmeli qoyulan dini dəyərlərə hörmət və qayğı, eyni zamanda birləşmişlik ənənələrin təbliğinə əsaslanan bu nəcib siyaseti hazırda Respublika Prezidenti cənab İlham Əliyev uğurla davam etdiriyini vurğulayıb.

Simpoziumun İslam mədəniyyətində birləşmişlik təcrübəsinin tədqiqinə öz töhfəsini verəcəyindən əmin olduğunu vurgulayan Aİİ rektoru tədbirin işinə uğurlar arzulayıb.

(Ardı 16-cı səhifədə)

Beynəlxalq Simpozium keçirilib

(Əvvəli 15-ci səhifədə)

Mənəvi Dəyərlərin Təbliği Fonduunun icraçı direktoru, ilahiyyat üzrə felsəfə doktoru Mehman İsmayılov İslamin əsas qaynaqlarından nümunələr gətirərək birgəyaşış məsələsinə toxunub. Bildirib ki, sonrakı dövrlərdə, xüsusən də son bir neçə əsrə Qərb mədəniyyətinin hakim mədəniyyətə əvvələnməsi, İslam mədəniyyətinin bu böyük ənənə və təcürbəsinə kölgə salmış, əvəzində dinimizin və mədəniyyətimizin adı terror, ekstremizm, radikalizm və s. qavramlarla birgə anılmağa başlanılmışdır.

M.İsmayılov vurgulayıb ki, bu böyük mirası dünya ictimaiyyətinə təqdim və təbliğ etmədə çox aktiv olmalıdır: "İslam mədəniyyətinin bir parçası olan Azərbaycan da keçmişdən bu güne çox zəngin birgəyaşış ənənələrinə sahibdir və dövlətimiz bu sahəyə bu gün də böyük diqqət göstərir. Etnik, mədəni, dini, məzhəb və s. cəhətdən müxtəlifliyin olduğu ölkəmizdəki birgəyaşış mühiti bəşəriyyətin birgəyaşayışına öz töhfəsini verir. Bu mühit sadəcə qanunlara deyil, həm də kökləri dərində olan böyük mirasa söykənir".

Kırıkkale Universiteti İslam elmləri fakültəsinin dekanı, professor Mevlüt Erten qeyd edib ki, İslam mədəni mühitinin birgəyaşışla bağlı bir çox dəyərə və zəngin tarixi təcrübələrə sahib olduğunu şahidiyik. Mevlüt Erten qloballaşma dövründə ksenofobiyanın mədəniyyətlər və dirlər arasında dialoqun inkişafına ciddi təhdid olduğunu vurğulayaraq bildirib ki, bu meyil dünyada sülhün və sabitliyin pozulmasında maraqlı olan radikal, terrorçu qüvvələr tərəfindən dəsteklənir. Bu təhdidin qarşısını almaq üçün tolerantlıq, dialoqun, əməkdaşlığın və həmrəyliyin gücləndirilməsi böyük əhəmiyyət daşıyır. Bu baxımdan, Azərbaycanın rolü xüsusi vurğulanmalıdır.

M.Eerten "İslam mədəniyyətində birgəyaşış təcrübəsi" mövzusunda keçirilən beynəlxalq simpoziumun təşkilatçısı olmaqdan xüsusi qürur duyduğunu nəzərə çatdırır.

Beynəlxalq simpozium iştirakçlarını salamlayan Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Mübariz Qurbanlı Azərbaycanda birgəyaşış ənənəsi, milli-mənəvi miras və dövlət siyaseti barədə danışır. Bildirib ki, din insanların mənən zənginləşməsində geniş təsir imkanlarına malikdir. Bununla bərabər dinin insanların həyatındakı rolunu danmaq, funksiyalarından düzgün faydalnamamaq, habelə ondan sui-istifadə hallarına yol vermək dövlət və cəmiyyət qarşısında yeni problemlər və təhlükələr yarada bilər.

Dövlət Komitəsinin sədri vurğulayıb ki, İslam Azərbaycan xalqının milli-mənəvi dəyərlərindən biri, onun tarixinin ayrılmaz tərkib hissəsidir. Ümummilli lider Heydər Əliyev tərəfindən böyük peşəkarlıq və həssaslıqla hazırlanın, milli-mənəvi dəyərlərə qayğısının əsasını qoyan, xalqın keçmişinə, milli adət-ənənə-

lərinə, dininə dövlət səviyyəsində qayğı göstərən, ölkədə dini etiqad, inanc azadlığını tam təmin edən dövlət-din münasibətləri modeli Prezident cənab İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilməkdədir. Bu istiqamətdə Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın rəhbərlik etdiyi Heydər Əliyev Fondunun həm ölkə daxili, həm də ölkə xaricindəki dini abidələrin, ibadət evlərinin təmir və bərpa olunmasında, dini-mədəni irlərimizin qorunub-saxlanması, milli-mənəvi dəyərlərimizin dünyada tanıdılması, habelə dini abidələrin bərpasına qayğı göstərilməsində əvəzsiz xidmətləri var.

Sonda Komitə sədri simpoziumun qarşıya qoyduğu məqsədə çatacağına, müsəlman cəmiyyətləri arasında birgəyaşayış təcrübəsi modellərini uğurla təqdim edəcəyinə əminlik duyduğunu və onun işinə müvəffəqiyyətlər arzu etdiyini bildirib.

Qafqaz Müsəlmanları İdarəsi sədrinin müavini, fəsəfə üzrə fəlsəfə doktoru Fuad Nurullayev isə qeyd edib ki, dinimiz təkcə müsəlmanlara qayğı göstərməyi buyurmur: "Dinimiz dinindən asılı olmayıaraq ehtiyacı olan bütün şəxslərə yardım etməyi əmr edir. Birgəyaşayış, dinlərarası qardaşlıq, dostluq məhz bu əməllər üzərində qurulur, formalaşır. "Əl-Bəqərə" surəsində qeyd edilir ki, dində məcburiyyət yoxdur. Yəni, ayınları kiməsə məcburi surətdə qəbul etdirmək olmaz. İslama həmçinin digər dinlərə mənsub şəxslərin ibadət yerlərinə də hörmətlə yanaşmaq bıfurulur. Belə dəyərlər təkcə insanlar arasında deyil, eyni zamanda dövlətlərarası münasibətlərin də tənzimlənməsində böyük rol oynayır".

Millet vəkili, ilahiyyat üzrə fəlsəfə doktoru Ceyhun Məmmədov qeyd edib ki, birgəyaşayış sağlam ictimai münasibətlər mühitinin formalaşması, fərdi və sosial planda təhlükəsizliyin təmin olunması üçün əvəzedilməz dəyərdir. Təsadüfi deyil ki, birgəyaşayış demokratik və multikultural cəmiyyətimizin əsas dəyərlərindən biri kimi, ölkəmiz üçün də əhəmiyyəti gedərək artan məsələlərdəndir.

C.Məmmədov beynəlxalq simpoziumun işinə uğurlar arzulayıb.

İzmir Katip Çelebi Universitetinin rektoru, professor Saffet Köse, "Nur-Mübarək" Misir İslam Mədəniyyəti Universitetinin rektoru, professor Məhəmməd Əl-Şəhhat Əl-Cindi, Müsəlman İnstytutunun sədri Sabibzada Sultan Ahmed Ali, Bolqar İslam Akademiyası rektorunun köməkçisi Rustem Gilmutdinov, Bakı Dağ Yəhudiləri Dini İcmasının sədri Milix Yevdayev və Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzinin aparıcı məsləhətçisi Araz Qurbanov çıxış edərək bildiriblər ki, "İslam mədəniyyətində birgəyaşayış təcrübəsi" mövzusunda beynəlxalq simpozium İslam mədəniyyəti kontekstində müsəlman aləmində birgəyaşayışla əlaqədar tarixi təcrübə və nümunələri aşdıraraq gələcək nəsillərin doğru istiqamətdə addimlaşmasına öz töhfəsini verəcəkdir.

(Ardı 18-ci səhifədə)

Beynəlxalq simpozium keçirilib

(Əvvəli 17-ci səhifədə)

* * *

“İslam mədəniyyətində birgə yaşayış təcrübəsi” mövzusunda keçirilən beynəlxalq simpozium 21 sentyabr 2022-ci il tarixdə panellərlə davam edib.

Panellər f.e.d., dos. Zəkiyyə Əbilova, f.f.d., dos. Əhməd Niyazov, dr. Adem Yıldırım, f.f.d., dos. Gülçöhrə Seyidova, f.f.d., dos. Anar Qafarov, i.f.d., dos. Elnurə Əzizova, prof. Şahin Ahmetoğlu, f.f.d., dos. İlkin Əlimuradov, prof. Abdurrahman Candan və prof. Zekeriya Akmanın moderatorluğu ilə baş tutub.

Dünyanın müxtəlif ölkələrindən çıxış edən alimlərin məruzələri onlayn və oflayn formatda dinlənilib.

Beynəlxalq simpoziumda “İslam tarihinde birlikte yaşama kültürüünün ilk örneği olan sahabe toplumunda etnik yapı”; “İslam tolerantlıq və başqasını qəbul etmə dinidir... Sühl şəraitində yaşamağa mədəni baxış”; “Farklı, benzer və bütünləşirici yönleriyle insanın birlikte yaşama kültürüne katkısı”; “Birlikte yaşamadan dini ve ahlaki esasları”; “İslam mədəniyyətində birgə yaşayış fəlsəfəsi: qeyb və mövcudluq monodünyasından aşkar və varlıq multidünyasına doğru”; “Birgə yaşayış ənənəsini formalaşdırıran mənəvi dəyərlər:

İslam əxlaq fəlsəfəsi müstəvi-sində”; “İslamda tolerantlıq ideyasının nəzəri məsələləri və tarixi təcrübə”; “Qurani-Kərimin ayələri kontekstində birlikdə yaşama hüququ”; “Birgə yaşayış mədəniyyəti və onun fəlsəfi əsasları”; “Birlikte yaşamı mümkün kılan temel insan nitelikleri bağlamında bir değerlendirmə”; “Quran təhsilinin dinc yanaşı yaşamağa təsiri”; “Niyetin Kur’vn öğretisindəki nüfuzlu/-keyfiyeti ve deyəri”; “Quaranda birgə yaşayışın əhəmiyyəti”; “Gürüstanda İslam təhsil müəssisələri: tarixi icmal və müasir reallıqlar”; “Diyānet hizmetlerinin Türkiye-Azerbaycan münasebetlərindeki rolü”; “Qurani-Kərimdə mötədillik nümunələri (təlim-təbliğ kontekstində)”; “İslamda əhli-beyt nümunəsində birgə yaşayış metodları”; “Xətib Təbrizinin “Şərhul-Müfaddaliyyat”ında (ixtiyarat) müxtəlif dinlərə etiqad göstərən şairlər”; “Azerbaycan və Anadolu türklerinin mezhepler arası yakınlaşma kültürüne katkısı bakımından məktəl edebiyati”; “Qəzzalinin təkfir məsələsinə ontoloji-hermenevtik yanaşma”; “Sosial həmrəylilik mənəvi birliyə aparan yol kimi”; “Qurani-Kərim və birgə yaşayış mədəniyyəti”; “İslam medeniyətində birlikte yaşama kültürüünün oluşumunda

fikho bir dinamik olaraq örfün yeri” və digər mövzularda məruzələr dinlənilərək müzakirələri aparılıb.

Qeyd edək ki, “İslam mədəniyyətində birgə yaşayış təcrübəsi” mövzusunda beynəlxalq simpozium iki gün davam edib. Tədbirdə 100-ə qədər məruzəçinin məruzələri 10 paneldə dinlənilib.

* * *

Azərbaycan İlahiyyat İnstitutunun Mənəvi Dəyərlərin Təbliği Fondu, Kırıkkale Universitetinin İslam elmləri fakültəsi və İslam Ölkələri Tədqiqat Mərkəzi ilə birgə təşkil etdikləri “İslam mədəniyyətində birgə yaşayış təcrübəsi” mövzusunda beynəlxalq simpozium 21 sentyabr 2022-ci il tarixdə öz işini uğurla yekunlaşdırıb.

Bağlanmış nitqi ilə çıxış edən Aqil Şirinov ikigünlük simpoziumun önəmli mövzuya həsr olunduğunu söyləyərək, tədbirdə iştirak edən elm adamlarına təşəkkür edib. O, qeyd edib ki, birgə yaşayış ənənəsini müxtəlif aspektlərini özündə ehtiva edən – İslam mədəniyyətində birgə yaşayış prinsipi-nin konseptual çərçivəsi; birgə yaşayışın vacibliyi; birgə yaşayış mədəniyyətini gücləndirən amillər; cəmiyyətlərdə birgə yaşayış təcrübəsi; birgə yaşayış mədəniyyətinə töhfə verən nümunəvi şəx-

siyyətlər; birgəyəşayış qarşısında duran maneələr; müsəlman təfəkküründə cəmiyyət anlayışları; qloballaşmanın birgəyəşayışa təsiri və s. mövzularda məruzələrlə çıxış edən alımlərin bu çıxışları gələcəkdə kitab şəklində çap olunacaq. A.Şirinov daha sonra vurgulayıb ki, İslami terror dini kimi göstərməyə çalışanların niyyətlərinin saf olmadığı bu simpoziumda dəyərli alımlərin təqdim etdikləri tezislərlə səhv mövqedə olduğunu bir daha üzə çıxarılmışdır. Həmçinin bu tezislər dinimizin tolerantlığını bir daha nümayiş etdirir.

Aİİ rəhbəri qeyd edib ki, məruzələrdən də məlum olduğu kimi, İslam dünyasında tarixən birgəyəşayış mövcud olmuşdur. Bu ənənənin ən gözəl nümunəsinin öln-

kəmizdə mövcud olduğunu diqqətə çatdıran A.Şirinov Azərbaycanda müxtəlif dinlərin, konfessiyaların, fərqli məzhəblərin nümayəndələrinin birlikdə yaşadıqlarının şahidi olurraq. Onlar arasında ictimai, dini zəmində hər hansı münaqişənin olmadığını görürük. Hazırda cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə həyata keçirilən dövlət siyasetində ölkəmizdə mövcud olan birgəyəşayış ənənəsinin qorunmasına xüsusi önəm verilir.

Dini Dəyərlərin Təbliği Fondu-nun icraçı direktoru, i.f.d Mehman İsmayılov tədbirin ərsəyə gəlməsində əməyi olan hər kəsə təşəkkürünü bildirib. Ölkəmizdə birgəyəşayış ənənəsinin tarixinin qədim olduğunu diqqətə çatdırıb.

Daha sonra simpoziumun məqsədini diqqətə çatdıran M.İsmayılov tədbirin İslam mədəniyyəti kontekstində Azərbaycan və Tür-

kiyə arasında birgəyəşayışla bağlı mövcud imkanları müəyyənləşdir-diyyini diqqətə çatdırıb. O vurgulayıb ki, bu sahədə çalışan müttəxəssis və elmi tədqiqatçıların məqalələri birgəyəşayış ənənəsinin əhəmiyyətini gələcək nəsil-lərə ötürməkdə xüsusi rola malik olacaq.

Kırıkkale Universiteti İslam elmləri fakültəsinin dekanı, professor Mevlüt Erten təşkilatçılara təşəkkürünü bildirib. Qeyd edib ki, simpoziumda səsləndirilən tezislərə nəzər salıqda, tədbirin birgəyəşayış ənənəsini müxtəlif aspektlərdən araşdırıldığının şahidi oldurraq. O bildirib ki, nəşr oluna-caq simpozium materialları bu

ənənənin qorunması və gələcək nəsillərə çatdırılması baxımından xüsusi yerə malik olacaq.

Kırıkkale Universiteti İslam Öl-kələri Tədqiqat Mərkəzinin müdürü, professor Zekeriya Akman simpoziumda müxtəlif dinlərin və məzhəblərin nümayəndələrinin ol-duqlarını diqqətə çatdıraraq vur-gulayıb ki, bu nümunədə Azərbaycanda olan birgəyəşayış ənənəsinin şahidi olduq. Zekeriya Akman öl-

kəmizin ərazi bütövlüğünün qorunması uğrunda şəhid olanları yad edib, onlara Allahdan rəhmət dilə-yib.

Daha sonra çıxış edən İzmir Katip Çelebi Universitetinin rektoru, professor Saffet Köse, "Nur-Mübərek" Misir İslam Mədəniyyəti Universitetinin rektoru, professor Məhəmməd əl-Şəhhat əl-Cindi, Müsəlman İnstitutunun sədri Sahibzada Sultan Ahmed Ali, Kırıkkale Universiteti İslam Öl-kələri Tədqiqat Mərkəzinin müdir müavini, professor Şahin Ahmetoğlu, Şimali Qafqazda dini-mənəvi dəyərlər, onların mədəni spesifikasiyinin müqayisəli tədqiqi üzrə UNESCO kafedrasının bölmə rəhbəri, f.f.d., dos. Gülçöhrə Seyidova "İslam mədəniyyətində birgəyəşayış təcrübəsi" mövzusunda beynəlxalq simpoziumun təşkilatçılara minnətdarlıqlarını bildirib-lər. Tədbirdə dinlənilən tezislərin hər biri yüksək qiymətləndirilib.

Simpoziumun sonunda qonaqlara hədiyyələr təqdim olunub.

Qeyd edək ki, iki gün davam etmiş beynəlxalq simpozium açılış mərasimi və panellərlə davam edib.

(Ardı 20-ci səhifədə)

Beynəlxalq simpozium keçirilib

(Əvvəli 19-cu səhifədə)

Tədbirdə 100-dən çox məruzəçinin məruzələri 10 paneldə dinlənilib. Konfransın materiallarının kitab şəklində çap olunması nəzərdə tutulur.

“İslam mədəniyyətində birləşmiş təcrübəsi” mövzusunda beynəlxalq simpozium iştirakçıları Heydər Məscidini və “İçərişəhər” Dövlət Tarix-Memarlıq Qoruğunu ziyarət ediblər.

Heydər Məscidini ziyarət zamanı qonaqlara məlumat verilib ki, 2014-cü ilin dekabrında açılmış keçirilən dini ibadət müəssisəsi Qafqazın ən böyük məscidiidir. Milli-mənəvi irsə böyük diqqət və qayğı ilə yanaşan Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin tapşırığı ilə inşa olunan bu yeni məscid 12 min kvadratmetr sahəni əhatə edir. Məscidin fasadı Şirvan-Abşeron memarlıq üslubunda xüsusi daşlarla üzənləib, ornamentlərin zənginliyi fasadda arxitektura harmoniyası yaradıb, həmçinin 95 metr hündürlüyündə 4 minare inşa olunub. Məscidin daxili xüsusi bəzək elementləri ilə dizayn edilib, günbəzin kənarlarına Quran ayələri hekk olunub. Əlli beş metr ucalığında olan baş günbəz, o cümlədən, hündürlüyü 35 metr çatan ikinci günbəz məscidə xüsusi gözəllik verir.

Qonaqlara, eyni zamanda, məsciddə qılanın vəhdət namazları barədə də məlumat verilib. Heydər Məscidində Vəhdət namazının ənənə halı aldığı, dini düzümsüzlüyü, irqi ayrı-seçkiliyin və islamofobiyanın geniş yayıldığı müasir dövrümüzdə bunun bir nümunə teşkil etdiyi bildirilib.

Daha sonra Qoşa Qala küçəsində başlayan “İçərişəhər” Dövlət Tarix-Memarlıq Qoruğunu gəzinti zamanı qonaqlara tarixi heykəltərəşliq binaları, meydan və Qala divarları haqqında məlumat verilib. Qonaqlar Sıratagli Dini-Memarlıq Kompleksi (Bazar meydani) ərazisindəki müxtəlif dövrlərə aid bədii daşyona sənət nümunələrini müşahidə ediblər. Karavansara ilə tanışlıq zamanı bu abidələrin Azərbaycanın Şərqi ölkələri ilə zəngin tarixi, iqtisadi-mədəni əlaqələrinin göstəricisi olduğu bildirilib.

Sonda konfrans iştirakçıları tarix-memarlıq nümunəsi olan “Qız Qalası”nın önündə xatirə şəkli çəkdiriblər.

Tədbirin materiallarının kitab halında çap olunması nəzərdə tutulur.

Qeyd edək ki, simpoziumun keçirilməsində məqsəd – İslam mədəniyyəti kontekstində fərqli din nümayəndələrinin birləşməsi ilə bağlı vəziyyəti müzakirə etmək; müsəlman cəmiyyətləri arasında bu istiqamətdə mövcud təcrübələrdən yararlanmaq və onları təşviq etmək; müvafiq sahə üzrə mütəxəssis və araşdırmaçılardan verdikləri töhfələri üzə çıxarmaq, qorumaq və gələcək nəsillərə ötürmək; həmin istiqamətdə elmi, siyasi, ictimai və fərdi tədqiqatların artırılmasına zəmin yaratmaqdır.

Amerikalı tədqiqatçı məruzə edib

Amerikalı dinşünas tədqiqatçı Ceyzn Con Batler 21 sentyabr 2022-ci il tarixində Azərbaycan İlahiyyat İnstitutunda “Rəbb izzətə layiqdir” mövzusunda məruzə edib.

Aİİ İlahiyyat fakültəsinin dekanı, dosent Elnurə Əzizova məruzəçini təqdim edərək, müxtəlif dinlərin tədris və tədqiq olunduğu ali təhsil müəssisəsində yerli və əcnəbi elm xadimlərinin məruzələrinin dinlənilməsinin bir ənənəyə çevrildiyini bildirib.

Daha sonra çıxış edən Ceyzn Con Batler müasir dövrdə dinlərarası münasibətlərin inkişafında mühüm rolü olan ortaç dini dəyərlərin tədqiq olunmasının vacibliyini qeyd edib. O bildirib ki, dünyanın iki ən geniş yayılmış İslam və Xristianlıq dinlərində dövlətlərarası və mədəniyyətlərarası zəmində münasibətlərin müsbət inkişafına töhfə vermək qlobal səviyyəli dinmənşəli münaqişələrin həlli üçün böyük əhəmiyyət kəsb edir. Mövzu ilə əlaqəli olaraq mə-

ruzəçi Quranmənşəli “Allahu-Əkbər” konsepsiyası ilə Zəburmənşəli “Rəbb izzətə layiqdir” konsepsiyalarının müqayisəli təhlilini apararaq, həm müsəlmanların, həm də xristianların həyatındakı bu amilin rolundan bəhs edib.

Qeyd edək ki, tədbirin sonunda İnstitut tələbələrinin mövzu ilə əlaqəli sualları cavablandırılıb.

Rektor tələbələrlə görüşüb

Azərbaycan İlahiyyat İnstitutunun rektoru, dosent Aqıl Şirinov 30 sentyabr 2022-ci il tarixində IV kurs tələbələri ilə görüşüb.

Rektor A.Şirinov tələbələrə tədrisin sonuncu ilində olduqlarını bildirərək, onlara dərslərinə daha məsuliyyətlə yanaşmağı, dil bilgilərinə yiyələnməyi, təşkil edilən kurslarda fəal olmayı tövsiyə edib. İnstitutun dövlətin diqqət və qayğısı ilə tam əhatə olunduğunu diqqətə çatdırıran rektor vurğulayıb ki, tələbələrimiz bu imkanlardan istifadə etməli, biliklərini təkmilləşdirərək yüksəkixtisaslı kadrlar kimi yetişməlidirlər.

Aİİ rəhbəri daha sonra vurğulayıb ki, ali təhsil müəssisəsi yüksəkixtisaslı kadr hazırlığını, insan kəpitalının formalasdırılmasını özünün prioritət vəzifələrindən biri kimi müəyyənləşdirir.

A.Şirinov Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsi tərəfindən “İslam dininə aid ibadət yerlərinə və ziya-

rətgahlara din xadiminin təyin olunması, attestasiyası və tutduğu vəzifədən azad edilməsi Qaydası”na uyğun olaraq, 24 may 2022-ci il tarixində elan edilmiş müsahibədə iştirak edən, din xadimi təyin olunan məzunlarımız haqqında da məlumat verib. Bildirib ki, ali təhsil müəssisəsinin məqsədi sizin timsalınızda cəmiyyətə savadlı, yüksək intellektə, geniş dünyagörüşə malik, sağlamdüşüncəli, Vətənini sevən, milli məfkurəyə sahib, milli-mənəvi dəyərlərimizi qoruyan din xadimləri təqdim etməkdir.

İnstitut rektoru bildirib ki, tələbələr ölkəmizin inkişafı, daha da çiçəklənməsi naminə üzərlərinə düşən vəzifələrin öhdəsində layiqincə gəlməli, milli-mənəvi dəyərlərimizi birləşdirici ünsür olaraq cəmiyyətə təbliğ etməlidirlər.

Tədbirdə tələbələrin tədris prosesi, təlim, təhsil və sosial məsələlər ətrafında sualları cavablandırılıb.

Rektor müəllimlərlə görüşüb

Azərbaycan İlahiyyat İnstitutunun rektoru, dosent Aqil Şirinov 5 oktyabr 2022-ci il tarixində Müəllimlər Günü münasibətilə müəllimlərlə görüşüb.

İnstitut rəhbəri Aqil Şirinov öncə yeni tədris ilinin başlanmasının 5 Oktyabr – Müəllimlər Günü münasibətilə bütün müəllimləri təbrik edib. Təhsilin cəmiyyət və xalq üçün böyük əhəmiyyət kəsb etdiyini vurgulayan rektor ümummilli lider Heydər Əliyevin təhsil haqqında fikirlərini bölüşüb: “Cəmiyyət təhsilsiz inkişaf edə bilməz. Təhsilsiz xalq müasir şəraitdə öz imkanlarını həyatına sərf etmək üçün çox problemlərlə rastlaşar”.

A. Şirinov daha sonra ali təhsil müəssisəsi qarşısında duran məqsəd və hədəflərdən söhbət açıb. Bildirib ki, Aİİ müəllimləri tələbələrlə təkcə auditoriyalarda deyil, dərslərdən kənar vaxtlarda da ünsiyyət saxlamalı, onların tədrislə bağlı problemlərinin həllində yardım etməlidirlər.

Tədrisin keyfiyyətinin daha da yüksəldilməsi haqqında fikirlərini bölüşən rektor bildirib ki, Aİİ-də dərslərin, xüsusilə dil fənlərinin səmərəliliyinin artırılması üçün əlavə kurslar təşkil edilir. Müəllimlərin bu kurslarda təmənnasız iştirak etdiyini bildirən A.Şirinov onlara dərin minnətdarlığını bildirib.

Aİİ rəhbəri elmi-tədqiqatların keyfiyyətinin yüksəldilməsi, professor-müəllim heyətinin fəaliyyətinin artırılması məsələsinə də toxunub.

Tədbirdə Aİİ-nin yüksəkxitəsəl mütəxəssis kadrların hazırlanmasında səmərəli fəaliyyəti ilə fərqlənən müəllimlərə hədiyyələr təqdim olunub.

Şəhid Vüqar Məmmədovun Anım Günü - 7 oktyabr 2022

Azərbaycan İlahiyyat İnstitutunda 7 oktyabr 2022-ci il tarixində İlahiyyat fakültəsinin məzunu, 44 günlük Vətən müharibəsində şəhid olmuş Vüqar Məmmədovun Anım Günü tədbiri keçirilib.

Tədbirdə Aİİ-nin rəhbər heyəti və əməkdaşları, tələbələr, o cümlədən şəhidin döyüş yoldaşları, qazilər iştirak ediblər.

Öncə dövlətimizin ərazi bütövlüyü uğrunda şəhid olanların ruhu

birdəqiqəlik ehtiram sükütu ilə yad edilib. Daha sonra Aİİ-nin III kurs tələbəsi Kənan Əliyev tərəfindən şəhidlərimizin ruhuna Quran tilavəti təqdim edilib.

Azərbaycan İlahiyyat İnstitutunun rektoru, dosent Aqil Şirinov Anım Günü tədbirində çıxış edərək Vətən müharibəsində qəhrəmancasına döyüşmiş, Azərbaycan bayrağını işğaldan azad olunan torpaqlarımızda dalgalandırmış, ölkəmizin ərazi bütövlüyü yolunda canlarını fəda etmiş əsgər və zabitlərimizi, bütün şəhidlərimizi dərin ehtiramla yad edib. Rektor 44 günlük Vətən müharibəsində güclü Xalq, güclü Dövlət və məğrur Ali Baş Komandanın birgə mübarizəsinin qələbəni şərtləndirən əsas amil olduğunu qeyd edib.

Ali təhsil müəssisəsinin rəhbəri şəhid Vüqar haqqında xatirələrini bölüşərkən tələbələrə bildirib ki, Vüqar vətənpərvərliyin, cəsarətin

və əxlaqın nümunəsidir. Gənclərimiz belə oğullarımızın göstərdikləri şücaəti, qəhrəmanlığı özlərinə örnək olaraq götürməlidirlər.

Azərbaycan İlahiyyat İnstitutunun tələbəsi şəhid Vüqar Məmmədovun anası Əsmər Məmmədova oğlunun ordu sıralarına könnüllü qoşulduğunu qeyd edib. Şəhid anası onun keçdiyi döyüş yoldan bəhs edib.

Şəhid Vüqar Məmmədovun döyüş yoldaşı İsmayııl Məsimli keçidkləri döyüş yolundan, şəhidin şücaətlərindən səhbət açıb.

Azərbaycan İlahiyyat İnstitutunun müəllimi, Aİİ Həmkarlar İttifaqı Komitəsinin sədri Ənvər Mustafayev Xüsusi Təyinatlı Qüvvələrdə xidmət edən 44 günlük Vətən müharibəsi iştirakçıları barədə məlumat verib. Onların torpaqlarımızın azadlığı uğrunda keçidkləri döyüş yolundan, şücaətlərindən danişib. Ə.Mustafayev xüsusi vurgulayıb ki, Vətənimizin azadlığı uğrunda canlarından keçən şəhidlərimizi hər günümüzdə xatırlayaq, onların göstərdikləri şücaətləri auditoriyada kecdiyimiz hər dərsdə gənclərə xatırla-

dəq. Qeyd edək ki, Ə.Mustafayev Vətən müharibəsində böyük şücaətlər göstərmış, dövlət tərəfindən çox sayıda medallarla təltif olunan Feyzi Mustafayevin qardaşıdır.

Ailə üzvlərinin bir neçəsi döyüş meydanlarında böyük şücaətlər göstərmış Azərbaycan İlahiyyat İnstitutunun müəllimi Qafqaz Abdurrahmanov isə keçirdikləri hissələri bölüşüb. Şəhidlərin və qazilərin keçidkləri döyüş yolundan, xatirələrindən səhbət açıb.

Sonda şəhid Vüqar Məmmədovun ruhuna ehsan süfrəsi verilib.

Peyğəmbərin Mövlud Günü tədbiri

Azərbaycan İlahiyyat İnstitutunda 12 oktyabr 2022-ci il tarixində Həzrət Peyğəmbərin mövludu ilə əlaqədar tədbir keçirilib.

Tədbirdə çıxış edən Aİİ rektoru Aqil Şirinov Peyğəmbərin insanlara qarşı döyünlülüyü, vəhdəti, gözəl əxlaqı və humanizmi təbliğ etdiyini, müsəlman cəmiyyətlərinin də bu prinsiplərə sadıq qalmalarının vacibliyinə toxunub.

Məruzəçi, Aİİ-nin İslamşünaslıq kafedrasının müdürü Əhməd Niyazov “Tarixdə mövlud ənənəsi” mövzusunda çıxış edib. Tarixdə mövlud ənənəsindən, ədəbiyyatda bu mövzuda mövcud olan qəsidələrdən bəhs edib.

Aİİ İslamşünaslıq kafedrasının baş müəllimi Vüqar Səmədov “Həzrət Peyğəmbər – əxlaq mücəssəməsi

“kimi” mövzusunda çıxış edərək, Peyğəmbərin əxlaqından, cəmiyyətdə sağlam mühitin formalışmasında rolundan söhbət açıb.

Vasim Məmmədəliyevin xatırası yad edilib

Azərbaycan İlahiyyat İnstitutunda 13 oktyabr 2022-ci il tarixində ölkə şərqşünaslığının ən görkəmli nümayəndələrindən biri – “Şöhrət” ordenli, Əməkdar elm xadimi, akademik Vasim Məmmədəliyevin vəfatının ildönümünə həsr olunmuş tədbir keçirilib.

Açıllıq nitqi ilə çıxış edən Aİİ rektoru, dosent Aqil Şirinov Vasim Məmmədəliyevin dünya və Azərbaycan elmlərinə bəxs etdiyi töhfələr və yüksək xidmətləri barədə ətraflı söz açıb.

Akademikin tərcümə etdiyi Qurani-Kərimin Azərbaycan dilində mükəmməl nümunə olduğunu xüsusi vurğulayıb. Rektor mərhum akademikin həyatı və elmi fəaliyyəti barədə də geniş məlumat verib.

V.Məmmədəliyevin Bakı Dövlət Universiteti (BDU) İlahiyyat fakültəsinin fəaliyyətində xüsusi rolu vurğulayan A.Şirinov mərhum akademikin yətişdiridiyi tələbələrin yüksəkixtisəl olduqlarını,

savadlı kadrlar kimi mühüm vəzifələrdə işlədiklərini qeyd edib.

Xalq artisti, professor Vamiq Məmmədəliyev söz alaraq, qardaşının bir alim kimi formalışmasında ailəsinin – ata və anasının xüsusi rolu olduğunu vurğulayıb. Azərbaycan Prezidentinin və Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyevanın Vasim Məmmədəliyev ırsinə verdiyi dəyəri xüsusi qiymətləndirib.

Mənəvi Dəyərlərin Təbliği Fondunun icraçı direktoru Mehman İsmayılov çıxışında tələbəlik illərində xatırələrini bölüşüb. Mərhum akademikin milli-mənəvi dəyərlərə önəm verən gənclərin vətənpərvər ruhda yetişmələrində xüsusi rolu olduğunu qeyd edib.

Azərbaycan İlahiyyat İnstitutunun Elm və innovasiyalar üzrə prorektoru, dosent Mirniyaz Mürsəlov akademik haqqında həm elmi rəhbəri, həm dekanı, həm də müəllimi kimi xatırələrini bölüşüb. Qeyd edib ki, Vasim Məmmədəliyev cəmiyyətə faydalılığı ilə ali dəyərə çevrilib.

AMEA Əlyazmalar İnstitutu Ərəbdilli əlyazmaların tədqiqi şöbəsinin aparıcı elmi işçiləri – fəlsəfə elmləri doktoru Zəkiyə Əbilova və fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru Rübəbə Şirinova elmi rəhbərləri olan Vasim Məmmədəliyev haqqında xatırələrini bölüşüb, alimin tələbələrinə verdiyi dəyərə diqqət çekiblər.

Mərhum akademikin ailəsi adından çıxış edən qızı Sunay Məmmədəliyeva atasının xatirəsini əziz tutan, hər zaman xatırlayan, vəfatının ildönümündə belə tədbirin keçirilməsinə görə Aİİ rəhbərliyinə dərin təşəkkürünü bildirib.

Müəllimlər beynəlxalq simpoziumda

Azərbaycan İlahiyyat İnstitutunun müəllimləri 17 oktyabr 2022-ci il tarixində Almaniyada beynəlxalq elmi tədbirdə iştirak ediblər.

Aİİ İlahiyyat fakültəsinin dekanı – i.f.d., dos. Elnurə Əzizova və dekan müavini – f.f.d. Kövsər Tağıyev Almanyanın Freiburg Universitetinin təşkilatçılığı ilə keçirilən “Milli dövlətlər və Quran: postsoviet məkanında tərcüməçilər, anlatılar və müzakirələr” mövzusunda beynəlxalq simpoziumda iştirak ediblər.

Dosent E.Əzizova “Postsoviet məkanında Qurana əsaslanan “Siyər” təsəvvürü: azərbaycanca Quran tərcümələri kontekstində

Məhəmməd peyğəmbərin biografiyası” mövzusunda məruzə ilə çıxış edib. O, çıxışında Quranın Azərbaycan dilinə tərcümələrində erkən İslam tarixinə baxış və Məhəmməd peyğəmbər dövrünün siyasi, iqtisadi, ictimai və mədəni hadisələrinin necə əks olunduğunu müqayisəli təhlil edib.

F.f.d. Kövsər Tağıyev “Postsoviet Azərbaycanında Quran tərcümələri və tərcümə prosesinin əsas xüsusiyyətləri” mövzusunda məruzə ilə çıxış edib. O, çıxışında Azərbaycanın müstəqillik əldə etməsinin ardından Quranın tərcümə və şərhlerinin yazılması prosesini də işıqlandırıb.

Ebru sənəti kursları

Azərbaycan İlahiyyat İnstitutunda 27 oktyabr 2022-ci il tarixdən Ebru sənəti kursları təşkil edilib. Ödənişsiz təşkil olunan kurslarda Aİİ-nin tələbələri iştirak edirlər.

Su üzərində rəsm sənəti kimi böyük şöhrət qazanmış ebrunun tarixi çox qədimdir. Ebruda istifadə olunan bütün boyalar torpaqdan əldə edilir. Ebru sənətinin bir neçə növü vardır. Bunlardan ən məşhuru sənətkarın adı ilə bağlı olan Battal üsuludur.

Məlumat üçün bildiririk ki, ali təhsil müəssisəsi tələbələrin dünyagörüşlərinin, intellektual səviyyələrinin, mənəvi dünyalarının zənginləşdirilməsi, elmi axtarışlara sövq edilməsi, vətənpərvərlik hissələrinin gücləndirilməsi, mütaliə, sosial məsuliyyət vərdişlə-

rinin aşıllanması, o cümlədən, fərdi özünüifadə bacarıqlarının inkişaf etdirilməsi istiqamətində ardıcıl seminarlar, konfranslar, görüşlər və kurslar təşkil edir.

“İcbari tibbi sığorta”

İlahiyyat İnstitutunda 28 oktyabr 2022-ci il tarixdə “İcbari tibbi sığorta” mövzusunda tədbir keçirilib.

mövzusunda tədbir

Agentliyin Marketinq və ictimaiyyətlə əlaqələr departamentinin əməkdaşı Fuad Babayev tədbir iştirakçılara icbari tibbi sığorta haqqında ümumi məlumat verib. Məruzəçi icbari tibbi sığorta haqları, icbari tibbi sığortanın Xidmətlər Zərfinə daxil olan tibbi xidmətlər, icbari tibbi sığorta çərçivəsində tibbi xidmətlərdən istifadə qaydaları haqqında danışıb. O, TƏBİB-in təbəliyindəki dövlət tibb müəssisələri barədə ümumi məlumat verərkən, Agentliyin müqavilə bağladığı özəl tibb müəssisələrinin siyahısını və özəl tibb qurumlarında icbari tibbi sığortadan istifadə qaydalarını da nəzərə çatdırıb.

Qeyd edək ki, İcbari Tibbi Sığorta üzrə Dövlət Agentliyi tibbi sığortanın təbliği və bu sahədə əhalinin maarifləndirilməsi istiqamətində tədbirlər həyata keçirir.

Rektor İsveçrə Konfederasiyasında

Azərbaycan İlahiyyat İnstitutunun rektoru, dosent Aqil Şirinov 19 oktyabr 2022-ci il tarixində İsvəçrə Konfederasiyasının Cenevrə şəhərində təşkil olunan “Birlikdə yeni körpüllerin qurulması: keyfiyyətli təhsilin əsasında mənəviyyat və dəyərlər” mövzusunda beynəlxalq simpoziumda iştirak edib.

“Globethics.net” qlobal təhsil müəssisələri şəbəkəsi, Cenevrə Mənəvi Xidmət Dərnəyi və Cenevrə Geostrateji Müşahidə Mərkəzinin birgə təşkilatçılığı ilə təşkil olunan konfransın plenar iclasında Aİİ rektoru Aqil Şirinov, “Globethics.net” qlobal təhsil müəssisələri şəbəkəsinin təsisçisi və prezidenti Christoph Stuckelberger, “Globethics.net” qlobal təhsil müəssisələri şəbəkəsinin icraçı direktoru Obiora Ike, Müqəddəs Taxt-tacın nümayəndəsi və Vatikanın Cenevrədəki BMT təsisatlarında səfiri, arxiyepiskop Fortunatus Nwachukwu, Birləşmiş Krallıq-Nigeriya İnfrastruktur üzrə Məslehhət Mərkəzinin (UKNIAF) direktoru Chidiebere R.Onyia, Distant Təhsil üzrə Beynəlxalq Şuranın İdarə Heyətinin sədri professor Ebba Ossiannilsson, Ümumdünya Kilsələr Şurası (WCC) baş katibinin müavini professor Isabel Phiri, BMT-nin İnsan Hüquqları üzrə Ali Komissarlığı İnsan Hüquqları üzrə Təhsil və Telim Bölməsinin koordinatore Elena İppoliti və Anne Burghardt – Ümumdünya Lüteran Federasiyasının Baş katibi çıxış ediblər.

Aİİ rektoru Aqil Şirinov plenar iclasdakı çıxışında dünyada qlobal dəyərlər baxımından yeni körpüllerin qurulmasına indi daha çox ehtiyac duyulduğunu bildirib. Radikalizmin ən böyük səbəbinin məlumatsızlıq olduğunu qeyd edən rektor vurgulayıb ki, onun ən böyük düşməni bilikdir, öyrənməkdir: “Təhsil sistemi məlumatsızlığın, bilgisizliyin aradan qaldırılmasına, müxtəlif millətlərə və dinlərə mənsub insanlar arasında körpü qurmaqda əhəmiyyətli rol oynayır. Məktəblərdə və universitetlərdə təhsilalanlara onların mədəniyyətləri haqqında daha çox məlumat verilməli, həmçinin humanizmi formalasdırıq ortaq dəyərlər aşilanmalıdır”.

Qeyd edək ki, beynəlxalq konfransda Almaniya, İsvəçrə, Bolqarıstan, Fransa, Böyük Britaniya, Portuqaliya, İsvəç, Kuba, Kolumbiya, Argentina, ABŞ, Hindistan, Vietnam, İndoneziya, Livan, Filippin, Nigeriya, Keniya, Efiopiya, Mərakeş, Əlcəzair, Mavriki, Malavi, Cənubi Afrika, Toqo, Qana, Ruanda dövlətlərindən nümayəndələr iştirak ediblər.

Azərbaycan İlahiyyat İnstitutunun rektoru, dosent Aqil Şirinov 20 oktyabr 2022-ci il tarixində İsvəçrə Konfederasiyasının Cenevrə şəhərində təşkil olunan “Birlikdə yeni körpüllerin qurulması: keyfiyyətli təhsilin əsasında mənəviyyat və dəyərlər” mövzusunda beynəlxalq simpoziumda paneldə çıxış edib.

“Ali təhsil və beynəlmiləlləşmə” mövzusunda təşkil olunan paneldə Aİİ rektoru Aqil Şirinov “Dözümsüzlüğün aradan qaldırılmasında dini təhsilin rolü: Azərbaycan İlahiyyat İnstitutu təcrübəsində” adlı məruzə edib. A.Şirinov çıxışında din təhsilinin formaları haqqında danışarkən təmsil etdiyi ali təhsil müəssisəsinin tədris prosesi barədə geniş məlumat verib. İnstitutda təhsil iki istiqamət – islamşunaslıq və dinşunaslıq üzrə həyata keçirilir.

Aİİ-də tədris olunan fənlər haqqında məlumat verən rektor vurgulayıb ki, İnstitutda teoloji təhsildə İslamin müəyyən bir məktəbi əsas götürülmür, bütün İslam məktəblərinin görüşləri haqqında təsviri biliklər verilir. Demək olar ki, Azərbaycan İlahiyyat İnstitutundakı tədris metodu bu baxımından müsəlman dünyasındaki təhsil müəssisələri arasında unikal modellərdən biridir. Həmçinin böyük dünya dinləri haqqında da deskriptiv metodla məlumat veririlir.

Qeyd edək ki, “Globethics.net” qlobal təhsil müəssisələri şəbəkəsi, Cenevrə Mənəvi Xidmət Dərnəyi və Cenevrə Geostrateji Müşahidə Mərkəzinin birgə təşkilatçılığı ilə təşkil olunan beynəlxalq konfransda Alma-

beynəlxalq simpoziumda

niya, İsveçrə, Bolqarıstan, Fransa, Böyük Britaniya, Portuqaliya, İsveç, Kuba, Kolumbiya, Argentina, ABŞ, Hindistan, Vietnam, İndoneziya, Livan, Filippin, Nigeriya, Kenya, Efiopiya, Mərakeş, Əlcəzair, Mavriki, Malavi, Cənubi Afrika, Toqo, Qana, Ruanda dövlətlərindən nümayəndələr iştirak ediblər.

Rektor Aqil Şirinov 21 oktyabr 2022-ci il tarixində İsveçrə Konfederasiyası Cenevrə Universiteti İlahiyyat fakültəsinin magistr tələbələri qarşısında mühazirə ilə çıxış edib.

Aqil Şirinov məruzəsində Azərbaycanın tolerant ölkə olduğunu, burada tarixən məscid, kilsə və sinaqoqların yanaşı fəaliyyət göstərdiyini, inanlı insanların ibadətlərini yerinə yetirməkdə azad olduqlarını diqqətə çatdırıb. O vurgulayıb ki, ölkəmizdə yaşayan müxtəlif millətlərə və dinlərə mənsub insanların mədəni müxtəliliyinə, birgəyəşayış ənənəsinə dövlət səviyyəsində xüsusi diqqət göstərilir. Rektor Prezident İlham Əliyev tərəfindən ölkəmizdə dini dəyərlərə hörmət və qayğıya əsaslanan siyasetin həyata keçirildiyini diqqətə çatdırıb.

44 günlük Vətən Müharibəsi ilə işgal altında olan torpaqlarımızın işğaldan azad olunduğunu qeyd edən Aİİ rektoru Ermenistanın təcavüzkarlığına da toxunub. Bildirib ki, bu torpaqlarda bütün məscidlər, qəbiristanlıqlar vəhşicəsinə mehv edilib. Bütün bunlara baxmayaq, paytaxt Bakıda hazırda erməni kilsəsinin fəaliyyət göstərdiyini və burada erməni dilində minlərlə kitabın qorunduğu diqqətə çatdırıb.

Aİİ rektoru Aqil Şirinovun məruzəsi tələbələr tərəfindən maraqla qarşılıqlı.

Qeyd edək ki, A.Şirinov İsveçrə Konfederasiyasının Cenevrə şəhərində təşkil olunan "Birlikdə yeni körpü-

lərin qurulması: keyfiyyətli təhsilin əsasında mənəvvyyat və dəyərlər" mövzusunda beynəlxalq konfransda iştirak edib.

Rektor Aqil Şirinov İsveçrə Konfederasiyasının Cenevrə şəhərinə səfəri zamanı 24 oktyabr 2022-ci il tarixində Azərbaycan Respublikasının BMT-nin Cenevrə şəhərindəki bölməsində və digər beynəlxalq təşkilatlar yanında daimi nümayəndəsi Qalib İsrafilov və Müqəddəs Taxt-tacın nümayəndəsi, Vatikanın bu ölkədəki BMT təsisatlarında səfiri, arxiyepiskop Fortunatus Nwachukwu ilə görüşüb.

Azərbaycan Respublikasının BMT-nin Cenevrə şəhərindəki bölməsində və digər beynəlxalq təşkilatlar yanında daimi nümayəndəsi Qalib İsrafilov ilə görüşü zamanı rektor A.Şirinov bildirib ki, ölkəmizdə mövcud multikultural və tolerant mühitin dünyaya tanıdılması, Aİİ-nin beynəlxalq əlaqələrinin genişləndirilməsi ali təhsil müəssisəsi qarşısında dayanan əsas istiqamətlərdən biridir.

Qalib İsrafilov Aİİ-yə gələcək fəaliyyətində uğurlar arzulayıb, qarşıda duran məqsəd və hədəflərin həyata keçirilməsində ali təhsil müəssisəsinə əlindən gələn köməkliyi əsirgəməyəcəyini bildirib.

Aİİ rəhbəri Müqəddəs Taxt-tacın nümayəndəsi və Vatikanın Cenevrədəki BMT təsisatlarında səfiri, arxiyepiskop Fortunatus Nwachukwu ilə görüşündə Azərbaycanla Vatikan arasında əlaqələrin yüksək səviyyədə olduğunu, Prezident İlham Əliyevin və Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyevanın rəhbərlik etdiyi Heydər Əliyev Fondunun bu sahədə mühüm xidmətlər göstəriyini vurgulayıb.

(Ardı 28-ci səhifədə)

Rektor İsvəçrə Konfederasiyasında beynəlxalq simpoziumda

(Əvvəli 26 və 27-ci səhifələrdə)

İnstitut rektoru Müqəddəs Taxtacın nümayəndəsinə ali təhsil müəssisəsi haqqında məlumat verib. Bildirib ki, Aİİ-də “Dinşünaslıq” ixtisası üzrə təhsil alan tələbələrə səmavi dinlər barədə ətraflı bilgi aşilanır.

A.Şirinov, həmçinin Azərbaycanda müxtəlif dinlərin, konfessiyaların və xalqların nümayəndələrinin mehriban şəraitdə, bir ailə kimi yaşadıqlarını diqqətə çatdırıb.

Daha sonra bildirilib ki, Azərbaycan torpaqlarının otuzillik işğalı zamanı erməni vandalları ibadət ocaqlarımızı yerlə-yeksan edib. Ermənilərin viran qoyduğu ərazilər 44 günlük Vətən Müharibəsi ilə işğaldan azad edildikdən sonra, hazırda Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə torpaqlarımızda əsaslı bərpa və quruculuq işləri aparılır.

Müqəddəs Taxt-tacın nümayəndəsi və Vatikanın Cenevrədəki BMT təsisatlarında səfiri, arxiyepiskop Fortunatus Nwachukwu ölkəmizdə mövcud tolerant mühitə heyran qaldığını, belə multikultural mühitin dünyaya nümunə olduğunu vurgulayıb.

Arxiyepiskop Heydər Əliyev Fondunun və şəxsən Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyevannın dəstəyi ilə Vatikandakı Müqəddəs Marçellinio və Pietro katakombalarının bərpa edilməsini minnədarlıq hissi ilə yad edib və bildirib ki, bu, Azərbaycan dövlətinin tolerantlıq prinsiplərinə sadıqlıyının təcəssümüdür.

Görüş müzakirələrlə davam edib.

Aqil Şirinov İsvəçrə Konfederasiyasının Cenevrə şəhərinə səfəri zamanı 25 oktyabr 2022-ci il tarixində Cenevrə Mənəvi Xidmət Dərnəyinin vitse-prezidenti Vent-

zeslav Sabev və Cenevrə Dinlərarası Dialoq Platformasının nümayəndələri ilə görüşüb.

Aİİ rəhbəri A.Şirinov görüşdə “Dini radikalizmə və zorakılığa təsir edən psixoloji amillər” mövzusunda məruzə ilə çıxış edib. İnstitut rəhbəri zorakılığın yaranmasına təsir edən amillər arasında insanın təbiəti ilə əlaqəli olanlarla yanaşı, uşaqlıq təcrübəleri, insanlararası ictimai münasibətlər, eyni zamanda, sərt və radikal dünya-görüşü məqamlarının da olduğunu vurgulayıb. Məruzəçi radikal qruplara qoşulma prosesinin çoxylonlu xarakterə malik olduğu qeyd edərək, radikallaşma prosesini təkcə fərdi psixoloji xüsusiyyətlərlə açıqlamağa çalışan reduksionist nəzəriyyələrin mövzunu tam aydınlaşdırıbilmədiyini diqqətə çatdırıb.

Rektor iştirakçılara Azərbaycanda mövcud multikultural mühit barədə də məlumat verib. Bildirib ki, ölkədə multikulturalizm, tolerantlıq və dini düzümlülük dövlət siyaseti səviyyəsində inkişaf etdirilir.

A.Şirinov daha sonra qeyd edib ki, ölkəmizdə mövcud tolerant mühitin və dini həmreyliyin bariz nümunəsini 44 günlük Vətən Mü-

haribəsində müşahidə etdik. Həmin vaxt dinindən və etnik mənsubiyətdən asılı olmayaraq bütün Azərbaycan vətəndaşlarının bir amal uğrunda, torpaqlarımızın azadlığı naminə birliyinin şahidi oldık.

Aİİ rektoru təmsil etdiyi ali təhsil müəssisəsi haqqında da geniş məlumat verib. İnstitutda mövcud ixtisaslar, təqaüd proqramları, ödənişsiz təhsil imkanları, ali təhsil müəssisəsinin beynəlxalq əlaqələri, xarici universitetlərlə bağlanılmış müqavilələr, müəssisədə keçirilən tədbirlər, konfranslar, həmçinin əldə olunmuş nailiyyətlər haqqında bəhs edib.

Görüş müzakirələrlə davam edib.

Tələbələr kilsəni ziyarət ediblər

Azərbaycan İlahiyyat İnstitutunun “Dinşünaslıq” ixtisası üzrə təhsil alan kurs tələbələri 1 noyabr 2022-ci il tarixində ali təhsil müəssisəsinin müəllimi, fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru Aliyə Mürsəlovanın müşayiəti ilə Bakıdakı Ali-Mələk Mikayıł Kilsəsini ziyarət ediblər.

Kilsənin ziyarəti ölkəmizin dini müxtəlifliyinin öyrənilməsi çərçivəsində baş tutub.

Rəbbin Günü ibadətinin sonunda kilsənin baş keşisi, protoiyer Mefodiy Əfəndiyev qonaqları səmimiyyətlə qarşılıyb və tələbələrə “sual-cavab” formatında Xristianlığın yaranması, əsasları, pravoslav kilsəsinin quruluşu, yerinə yetirilən ibadətlər və s. haqqında danışıb.

Məlumat üçün bildiririk ki, ali təhsil müəssisəsi tələbələrin dünyagörüşlərinin, intellektual səviyyələrinin, mənəvi dünyalarının zənginləşdirilməsi, elmi axtarışlara sövq edilmələri, vətənpərvərlik hissələrinin gücləndirilməsi, mütaliə, sosial məsuliyyət vərdişlərinin aşilanması, o cümlədən, fərdi özünüifikasi bacarıqlarının inkişaf etdirilməsi istiqamətində ardıcıl seminarlar, konfranslar, görüşlər, səfərlər və kurslar təşkil edir.

İNSTITUT TƏLƏBƏLƏRİ TARİXİ ABİDƏLƏRİ ZİYARƏT EDİBLƏR

Azərbaycan İlahiyyat Institutunun “İslamşünaslıq” ixtisası üzrə V kurs tələbələri 3 noyabr 2022-ci il tarixində Şirvanşahlar Saray Kompleksini və xəlvətilik təriqətinin azərbaycanlı nümayəndəsi, xəlvətiliyin ikinci Piri – Seyid Yəhya Şirvaninin (Bakuv) qəbirüstü abidəsini ziyarət ediblər.

“Azərbaycanda təsəvvüf və təriqətlər” mövzusu ilə əlaqədar təşkil olunan ziyarətdə təhsil müəssisəsinin müəllimi, fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru Qadir Səfərov tələbələrə geniş məlumat verib.

Məlumat üçün bildiririk ki, ali təhsil müəssisəsi tələbələrin dünyagörüşünün, intellektual səviyyəsinin, mənəvi dünyalarının zənginləşdirilməsi, elmi axtarışlara sövq edilməsi, vətənpərvərlik hissələrinin gücləndirilməsi, mütaliə, sosial məsuliyyət vərdişlərinin aşilanması, o cümlədən, fərdi özünüifikasi bacarıqlarının inkişaf etdirilməsi istiqamətində ardıcıl seminarlar, konfranslar, görüşlər, səfərlər və kurslar təşkil edir.

nin inkişaf etdirilməsi istiqamətində ardıcıl seminarlar, konfranslar, görüşlər, səfərlər və kurslar təşkil edir.

Azərbaycan İlahiyyat Institutunun yeni layihəsi – “İlahiyyat TV” – fəaliyyətə başlayıb.

Layihənin məqsədi – İslam və digər elmləri özündə ehtiva edəcək proqramlarla dini maarifləndirmə istiqamətində doğru və düzgün məlumatlar vermək, eyni zamanda, sosial-psixoloji və aktual problemləri müzakirə etməkdir.

“İlahiyyat TV” yutub platforması üzərindən İslam elmləri, dünya dinləri, din sosiologiyası, din psixologiyası və fəlsəfəyə aid pro-

Yeni layihə başlayıb

gramlar və dərslərin yayımlanmasını nəzərdə tutur.

İlkin olaraq “Müasir dünya və din” və “İslam deyir ki...” proqramlarının, eyni zamanda, Təfsir, Hədis və Ərəb dili (dənişiq) dərslərinin çəkilişlərinə başlanılıb.

Qeyd edək ki, Azərbaycan İlahiyyat Institutu tədrisə yanaşı, cəmiyyətin dini maariflənməsi istiqamətində bir sıra layihələr həyata keçirir.

"Əbədiyyət yolu" kitabının təqdimat mərasimi

Azərbaycan İlahiyyat İnstitutu və Mənəvi Dəyərlərin Təbliği Fonduñun birgə təşkilatçılığı ilə 2 noyabr 2022-ci il tarixində millət vəkili Məlahət İbrahimqızının "Əbədiyyət yolu" kitabının təqdimat mərasimi keçirilib.

Öncə dövlətimizin ərazi bütövlüyü uğrunda şəhid olanların ruhu birdəqiqəlik ehtiram sükütu ilə yad edilib. Daha sonra Azərbaycan Respublikasının Dövlət Himni səsləndirilib.

Aİİ-nin IV kurs tələbəsi Murad Kərəmov tərəfindən şəhidlərimizin ruhuna Quran tilavəti təqdim edilib.

Aİİ rektoru Aqil Şirinov çıxış edərək mərasim iştirakçılardan salamlayıb. Ali təhsil müəssisəsinin rəhbəri Vətən müharibəsində qəhrəmancasına döyüşmiş, Azərbaycan bayrağını işğaldan azad olunan torpaqlarımızda dalgalandırmış, ölkəmizin ərazi bütövlüyü uğrunda canlarını fəda etmiş əsgər və zabitlərimizi, bütün şəhidlərimizi dərin ehtiramla yad edib. O qeyd edib ki, Vətənimizin azadlığı uğrunda canından keçmiş hər bir şəhid valideyininin təskinliyi torpaqlarımızın işğaldan azad olunmasıdır.

A.Şirinov millət vəkili Məlahət İbrahimqızının müəllifi olduğu "Əbədiyyət yolu" kitabının nəşr olunmasında əməyi keçən hər kəsə təşəkkürünü bildirib.

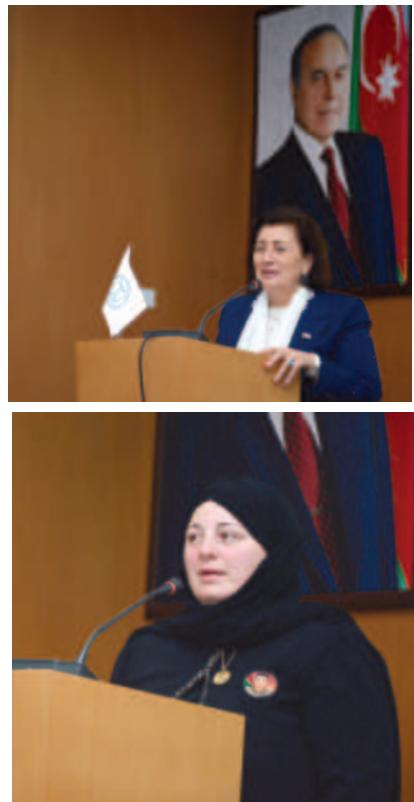
Mənəvi Dəyərlərin Təbliği Fonduñun icraçı direktoru Mehman Is-

mayılov təmsil etdiyi qurumun maliyyə dəstəyi ilə çap olunan kitabı gənclərimizə milli-mə- nəvi dəyərlərimizin aşilanması istiqamətdə böyük rolu olacağını diqqətə çatdırıb. O bildirib ki, gənclərə milli-mənəvi dəyərlərimizi, milli kimliyimizi, vətənpərvərlik hissələrini aşılamaq üçün şəhid ailələri və qazılrlə tez-tez görüşlər təşkil edilməlidir.

Millət vəkili Məlahət İbrahimqızı çıxış edərək, "Əbədiyyət yolu" kitabı haqqında geniş məlumat verib. Bildirib ki, kitab Azərbaycanın azadlığı, istiqalliyəti, çağdaş dövlətimizin müstəqilliyi, ərazi bütövlüyü və suverenliyi uğrunda həyatından və canından keçmiş qəhrəman şəhidlərimizin xatirəsinə həsr olunub. Kitabda 20 Yanvar, Birinci Qarabağ müharibəsi və 44 günlük Vətən müharibəsi zamanı şücaət və fədakarlıq göstərərək şəhid olmuş Nəsimi rayon sakinləri haqqında məlumatlar toplanmışdır. Əsər şəhidlərimizin ailələri tərəfindən verilən məlumatlar və materiallar əsasında hazırlanmışdır.

Şəhid anaları – Şükran Tariverdiyeva və Raziyə Qasımlı tədbirdə çıxış edərək, kitabın ərsəyə gəlməsində əməyi keçən hər kəsə təşəkkürlərini bildiriblər.

Azərbaycan İlahiyyat İnstitutunun III kurs tələbəsi Aqşin Məmmədov Vətən və Bayraq mövzula-

rında fikirlərini səsləndirib. Bildirib ki, 44 günlük Vətən müharibəsi gənclərimizdə milli şür və vətənpərvərlik hissələrini gücləndirir.

Xəzər rayonu Mərdəkan qəsəbəsi Heydər Cümə məscidinin icma sədri Rahim Babayev çıxış edərək, MDTF-nin maliyyə dəstəyi ilə nəşr olunan kitabın təqdimat mərasiminin təşkil edilməsində köməyi olan hər kəsə təşəkkürünü bildirib.

Milli Arxiv İdarəsinə ekskursiya

Azərbaycan İlahiyyat İnstitutunun tələbələri 14 noyabr 2022-ci il tarixində Azərbaycan Respublikasının Milli Arxiv İdarəsinə ekskursiya ediblər.

Arxiv İdarəsinin nümayəndələri tələbələrə sahə üzrə normativ hüquqi aktların tələblərini, dövlət arxivlərinin əsas iş qaydalarını izah ediblər. Eyni zamanda, sənədlərin mühafizəsi, uçtu, komplektləşdirilməsi, istifadəsi, rəqəmsallaşdırılması və göstərilən elektron xidmətlər haqqında məlumat veriblər. Arxivdə qorunan sənədlər, o cümlədən sənədlərin mühafizəsi qaydası haqqında bəhs edib, sənədlərin saxlanılması şəraitini əyani olaraq nümayiş etdiriblər.

Zəfər Günü tədbiri

Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsi, Azərbaycan İlahiyyat İnstitutu və Mənəvi Deyərlərin Təbliği Fonduñun birgə təşkilatçılığı ilə 4 noyabr 2022-ci il tarixində 8 Noyabr - Zəfər Günüñə həsr olunmuş tədbir keçirilib.

Öncə dövlətimizin ərazi bütövlüyü uğrunda şəhid olanların ruhu birdəqiqəlik ehtiram sükütu ilə yad edilib. Daha sonra Azərbaycan Respublikasının Dövlət Himni səsləndirilib.

Aİİ rektoru Aqil Şirinov açılış nitqi ilə çıxış edərək, tədbir iştirakçılarını Zəfər Günü münasibətilə təbrik edib. Bildirib ki, 44 günlük Vətən müharibəsində qələbəmizi bizə qazandıran müzəffər Ordumuzun əsgər və zabitləri qarşısında baş əyir, şəhidlərimizə Allahdan rəhmət diləyirik. Ölkəmizin igid oğullarının Ali Baş Komandanın başçılığı ilə qəhrəmancasına döyüşərək, öz qanları bahasına bu qələbəni bizə qazandırdığını vurgulayan rektor qeyd edib ki, Zəfərimizi təmin edən əsas amillərdən biri xalqımızın cənab Prezident İlham Əliyevin ətrafında yumruq kimi birləşməsi oldu.

Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Mübariz Qurbanlı bildirib ki, Azərbaycan xalqı tarixində çox uğurlara imza atıb: "44 günlük Vətən müharibəsi nəticəsində qazanılan möhtəşəm Zəfərə qədər gələn yola nəzər salsaq, Ulu Öndər Heydər Əliyevin dövlət, ordu quruculuğu istiqamətində aparlığı siyasetini və məhz bu siyasetin Prezident cənab İlham Əliyev tərəfindən çox böyük uğurla, dəqiqiliklə davam etdirilməsinin nəticəsini görərik".

(Ardı 32-ci səhifədə)

Zəfər Günü tədbiri

(Əvvəli 31-ci səhifədə)

Komitə sədri vurğulayıb ki, 30 ildən sonra 44 gün davam edən Vətən müharibəsində rəşadətli Azərbaycan Ordusunun möhtəşəm qələbəsinin əsasında Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin milli məraqları ifadə edən qətiyyətli siyaseti, yüksək şəxsi keyfiyyətləri və təcrübəli idarəetmə bacarığı dayanırdı. Vətən müharibəsində xalqımızın dövlət başçısının həyata keçirdiyi siyasetle bağlı həmrəylik göstərdiyini qeyd edən Mübariz Qurbanlı vətənpərvər övladlarımızın onun çağırışına qoşularaq birləş, həmrəylik nümayiş etdirdiyini vurğulayıb. O bildirib ki, bu Zəfər Gününe həsr olunmuş tədbiri keçirməyimizə səbəb olan qələbənin əldə edilməsinə görə, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevə, xüsusilə Azərbaycan əsgərinə, döyüslərdə öz canını fəda edən şəhidlərimizə və qazılərimizə borcluyuq.

Millət vəkili Ceyhun Məmmədov 44 günlük Vətən müharibəsini tariximizin ən qürurlu, ən şanlı, ən unudulmaz səhifəsi adlandırıb. O bildirib ki, ordumuzun gücü, Ali Baş Komandanın siyaseti və Azərbaycan xalqının birlüyü ilə 44 günlük Vətən müharibəsində zəfər qazandıq. Otuz ilə yaxın Azərbaycan xalqının bu günü gözlədiyi vurgulayan millət vəkili bildirib ki, torpaqlarımızı azad edərək bütün dünyaya göstərdik ki, Azərbaycan xalqı müzəffərdir, ermənilərin bütün təbliğatı mifdir. Azərbaycan xalqı göstərdi ki, I Qarabağ müharibəsində ermənilər xarici dəstək hesabına üstünlük qazanıb.

MDTF-nin icraçı direktoru Mehman İsmayılov Ali Baş Komandan möhtərəm cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə əldə olunmuş tarixi qələbədən, 44 günlük Vətən müharibəsində Azərbaycan Ordusunun mənəvi gücündən bəhs edib. M.İsmayılov gənclərin tərbiyə olunmasında milli-mənəvi dəyərlərin rolundan danışıb.

44 günlük Vətən müharibəsi iştirakçısı, baş gizir, kəşfiyyat qrup komandiri İlqar Cahangirov, qazılər Mobil Əhmədzadə və Ayaz Allahverdiyev çıxış ediblər. Onlar Vətən müharibəsi iştirakçısı olaraq qürur hissi duyduqlarını, Ali Baş Komandan, xalq, ordu birliyindən ilhamlanaraq yüksək mübarizlik, vətənpərvəlik ruhu ilə döyüslərə qatıldıklarını qeyd ediblər.

Tədbirdə Xüsusi Təyinatlı Qüvvələrin kapitanı, 44 günlük Vətən müharibəsi şəhidi Həmidəğa Hüseynzadə haqqında “Bayraq oldum, enmədim!” adlı film təqdim olunub. Sonda şəhidin atası Bağı Hüseynzadə çıxış edərək, oğlunun Vətən uğrunda şəhidlik zirvəsinə ucalmasından qürur hissi duyduğunu bildirib. Şəhid atası gənclərimizi Vətənin hər zaman keşiyində durmağa, vətənpərvər olmağa çağırıb.

Tələbələr Qəbələ rayonuna səfər ediblər

Azərbaycan İlahiyyat İnstitutunun müəllim-tələbə kollektivi 12 noyabr 2022-ci il tarixində Beynəlxalq Toleranlıq Günü münasibətilə ənənəvi təşkil olunan Qəbələ rayonunun Nic qəsəbəsinə səfər edib.

İnstitut kollektivi Qəbələ Rayon İcra Hakimiyyətinin məsul işçisi ilə birlikdə şəhərin mərkəzindəki Heydər Əliyev parkına gələrək, Ümummilli Liderin abidəsi önnəne gül dəstələri düzüb, dahi rəhbərin xatirəsini ehtiramla yad edib.

Heyət daha sonra Qəbələ Rayon Şəhidlər Xiyabanını ziyarət edərək, ölkəmizin müstəqilliyi və

ərazi bütövlüyünün təmin edilməsi uğrunda şəhid olmuş soydaşlarımızin xatirəsini ehtiramla anıb, ruhlarına dualar oxuyub, məzarları üzərinə gül dəstələri düzüb.

Səfər zamanı Qəbələ şəhər məscidi də ziyarət olunub. Məscidin inşasına 2010-cu ilin may ayından başlanıldığı və 2013-cü ilin əvvəlində tikintinin başa çatdırıldığı bildirilib. Məlumat verilib ki, dini ibadət abidəsi Heydər Əliyev Fondunda sıfarişi ilə tikilib. Yeni binanın açılışında Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyev iştirak edib.

Aİİ kollektivi Qəbələ rayonunun Nic qəsəbəsində yerləşən "Cotari" Alban-Udi Kilsəsində, Müqəddəs Məryəm Ana Kilsəsində və Yalaşlı

əhalisi olan Nic qəsəbəsində həzirdə dörd mindən artıq udi yaşayır. Qəsəbədə udilər öz dillərini, dirlərini, adət-ənənələrini minillərdir qoruyub saxlayırlar. Qəsəbədə, həmçinin ibtidai sinif şagirdləri üçün Udi dili tədris olunur.

Ali təhsil müəssisəsinin kollektivinə hər iki kilsə haqqında geniş məlumat verilib. Nəzərə çatdırılıb ki, Müqəddəs Məryəm Ana Kilsəsi Azərbaycanda ən böyük kafedral məbəddir. Alban kilsələrinin tərtibati çox zaman geniş olmayıb. Müqəddəs Məryəm Ana Kilsəsi 2019-cu ildə Heydər Əliyev Fondu tərəfindən bərpa olunmağa başlan-

məhəllə Cümə məscidində də olub. İnstitut heyətinə dünyada yaşayan udilər haqqında geniş məlumat verilib. Bildirilib ki, altı mindən çox

mış və 2020-ci ilin noyabr ayında – 44 günlük müharibə zamanı məbəddə yenidənqurma işləri başa çatdırılmışdır.

“Stirling” fondunun nümayəndə heyəti Aİİ-də

“Tolerantlıq – sülh və əməkdaşlığı aparan yol kimi” beynəlxalq konfransın təşkilatçılarından olan ABŞ-nin “Stirling” fondunun nümayəndə heyəti 18 noyabr 2022-ci il tarixində Azərbaycan İlahiyyat Institutunu ziyarət edib.

Aİİ rektoru, dosent Aqil Şirinov qonaqlara ölkəmizdə mövcud olan birgəyaşayış ənənəsi, tolerantlıq mühiti barədə məlumat verib. Rektor Azərbaycanda müxtəlif dinlərin nümayəndələrinin sülh və əmin-amanlıq şəraitində yaşadıqlarını vurğulayaraq, Azərbaycan dövlətinin də ölkədəki ənənəvi dini qruplara daim qayıçı ilə yanaşdığını qeyd edib.

Ali təhsil müəssisəsinin rəhbəri Aİİ haqqında bəhs edərkən bildirib ki, tədris zamanı bütün dinlər haqqında tələbələrə geniş bilgiler verilir. Rektor Institut müəllimlərinin öz sahələrinin peşəkar mütəxəssisləri olduqlarını nəzərə çatdırıb.

A.Şirinov ölkəmizdə mövcud olan multikultural mühitin tanılmasında görülən işlər barədə danışarkən, burada yaşayan bütün dinlərin nümayəndələri ilə six əməkdaşlıq şəraitində çalışıldığını diqqətə çatdırıb. O, Qəbələ rayonunun Nic qəsəbəsində məskunlaşan udilər üçün təşkil olunan “Xristianlıq” kursu barədə də söhbət açıb. Eyni zamanda, Qubada yəhudiylərin yaşadıqları Qırımızı qəsəbəni Institut tələbələri ilə birlikdə ziyarət etdiklərini vurğulayıb.

Səmimi qəbulu və qonaqpərvərliyə görə təşəkkürünü bildirən ABŞ-nin “Stirling” fondunun prezidenti Edvard Rou Yuta ştatında yaşayan etnik azlıqlar barədə söhbət açıb, burada mövcud kilsə və sinaqoqların tarixindən bəhs edib. Bildirib ki, Azərbaycan multikulturalizm və tolerantlıq kimi humanist dəyərləri dünyada təbliğ edir və eyni zamanda, bu amilləri layiqincə tətbiq edir.

Görüş zamanı qonaqları maraqlandıran mövzular ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb.

Konfrans iştirakçıları Institutda

Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin tabeliyində fəaliyyət göstərən Mənəvi Dəyərlərin Təbliği Fondu tərəfindən Bakı şəhərində din xadimləri üçün “Dini vəhdət – milli birlik” mövzusunda təşkil olunan, üç gün davam edən seminar iştirakçıları 23 noyabr 2022-ci tarixində Azərbaycan İlahiyyat Institutunu ziyarət ediblər.

Aİİ rektoru Aqil Şirinov qonaqları salamlayaraq, ali təhsil müəssisəsinin tədris prosesi, məqsəd və vəzifələri haqqında geniş məlumat verib. O bildirib ki, Institutda tələbələrə dini biliklər akademik səviyyədə tədris olunur. Burada dinə təkcə teoloji aspektindən deyil, ictimai, psixoloji və fəlsəfi istiqamətdən də yanaşılır.

Din xadimlərinə dövlət tərəfindən yaradılan şərait barədə ziyarətçilərə danışan Institut rəhbəri diqqətə çatdırıb ki, ölkəmizdə tolerantlıq ənənələrinin qorunub saxla-

nilması və inkişafı, o cümlədən yeni dini ibadətgahların inşası, mövcud olanların əsaslı təmiri və yenidən bərpası istiqamətdən coxsayılı işlər görülür.

A.Şirinov daha sonra ölkəmizdə dinlərarası multikultural mühitin,

eyni zamanda, müsəlmanların vəhdətinin əşrlər boyu mövcud olduğunu, bu mühitin qorunub-saxlanılmasıın vacibliyini vurğulayıb.

Qonaqlar Azərbaycan İlahiyyat Institutunun inzibati binası ilə tanış olublar.

Əhməd Cavadə həsr olunmuş tədbir

Azərbaycan İlahiyyat İnstitutunda 24 noyabr 2022-ci il tarixində Əhməd Cavadın anadan olmasının 130 illiyinə həsr edilmiş tədbir keçirilib.

“İstiqlal şairi – Əhməd Cavad” mövzusunda təşkil olunan tədbirin

açılışında Aİİ İlahiyyat fakültəsinin dekanı, dosent Elnurə Əzizova Əhməd Cavadın türk dünyasındaki mövqeyini qeyd edib.

Tədbirin qonağı – AMEA Nizami adına Dilçilik Institutunun

Mətbuat tarixi və publisistika şöbəsinin müdürü, professor Asif Rüstəmli tələbələrə Əhməd Cavadın həyat və yaradıcılığına dair arxiv mənbələrini, Türkiyə və Azərbaycanda aparılan tədqiqatların nəticələrini təqdim edib.

Tədbirin sonunda tələbələrin sualları cavablandırılıb.

İNSTITUT ƏMƏKDADAŞLARI KONFRANSA QATILIBLAR

Azərbaycan İlahiyyat İnstitutunun əməkdaşları – dosent Məmmədəli Babaşlı və Şəms Bağırova 24 noyabr 2022-ci il tarixində Tatarstan Respublikasının Müsəlman Ruhani İdarəsi, Quran və Sünə Tədqiqatları Mərkəzi və “Rusiya – İslam dünyası” Strateji baxış qrupunun birgə təşkilatlığı ilə Rusyanın Kazan şəhərində “Sovet dövrünün sonlarında SSRİ-də İslam və müsəlmanlar” mövzusunda keçirilmiş VIII ümum-Rusiya elmi-dini konfransında iştirak ediblər.

Konfransda M.Babaşlı “Sovet dövründə Azərbaycanda İslam di-

ni”, Ş.Bağırova isə “Sovet dövründən sonra Azərbaycanda ali dini təhsil (Azərbaycan İlahiyyat İnstitutunun nümunəsində)” mövzuları ilə çıxış ediblər. Məruzəciler sovet dövründə İslam dininin vəziyyətindən bəhs edib, Azərbaycanda ha-

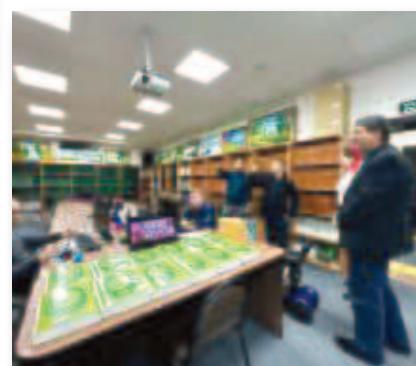

zırda mövcud olan ali dini təhsil, habelə Aİİ-nin tarixi, məqsədləri, təhsil səviyyələri və s. haqqında ətraflı məlumat veriblər.

Səfər çərçivəsində iştirakçılar Kazan şəhərində yerləşən fizikiq-üsurlu şəxslər üçün Tədris və Rea-

bilitasiya Mərkəzini, Gözdən Əlilər üçün “Nur” Nəşriyyat Mərkəzini və “İkram” Sosial Yardım Mərkəzindən ibarət “Yardım” kompleks fondunu ziyarət ediblər. Aİİ əməkdaşları mərkəzlərin fəaliyyəti, gözdən əllillər, fizikiq-üsurlu şəxslər üçün yaradılmış şəraitlə yaxından tanış olublar.

Ali təhsil müəssisəsinin nümayəndələri daha sonra Kazan şəhərində yerləşən Rus İslam İnstitutunu ziyarət edib, müəssisələrarası əməkdaşlıq əlaqələrinin inkişafı və gələcək perspektivlərinə dair müzakirələr aparıblar.

Cenevrə Mənəvi Xidmət Dərnəyinin vitse-prezidenti A İl-də

Cenevrə Mənəvi Xidmət Dərnəyinin vitse-prezidenti Ventzeslav Sabev 28 noyabr 2022-ci il tarixdə Azərbaycan İlahiyyat İnstitutunun qonağı olub.

Görüşdə iki müəssisə arasında birgə layihələrin həyata keçirilməsi barədə müzakirələr aparılıb.

A İl rektoru Aqil Şirinov qonağı ali təhsil müəssisəsində görməkdən məmənun olduğunu diqqətə çatdırıb. İnstitut rəhbəri bildirib ki, Cenevrə Universiteti ilə əməkdaşlıq əlaqələrinin genişləndirilərək, hər iki ali təhsil müəssisəsinin fakültə və kafedraları arasında qarşılıqlı faydalı əməkdaşlığa əsaslanan elmi-tədqiqat işlərinin aparılması, birgə layihələrin reallaşdırılması, professor-müəllim heyəti və təhsilalanlar üçün qarşılıqlı akademik səfərlərin həyata keçirilməsi mümkündür.

Cenevrə Mənəvi Xidmət Dərnəyinin vitse-prezidenti Ventzeslav Sabev qarşıda duran məqsəd və hədəflərin həyata keçirilməsində ali təhsil müəssisəsinə

köməkliklərini əsirgəməyəcəyini nəzərə çatdırıb.

Görüşdə hər iki tərəf Cenevrə Universitetinin İlahiyyat fakültəsi ilə "Dini plüralizm" mövzusunda "dəyirmi masa"ların keçirilməsi barədə razılığa gəlib.

Konfrans keçirilib

Azərbaycan Texniki Universitetində 5 dekabr 2022-ci il tarixində "Sağlam evlilik - sağlam ailə, sağlam cəmiyyət, sağlam gələcək deməkdir" mövzusunda konfrans keçirilib. Konfransda Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri Üzrə Dövlət Komitəsi, Yasamal rayon Məhkəməsi, Milli Hematologiya və Transfuziologiya Mərkəzi, Azərbaycan İlahiyyat İnstitutunun müəllim və tələbələri iştirak ediblər.

A İl-nin İsləmşünaslıq kafedrasının müdürü, dosent Əhməd Niyazov "Milli-mənəvi dəyərlərin əsası kimi ailə dəyərləri" mövzusunda çıxış edib.

Psixoloqla görüş

Azərbaycan İlahiyyat İnstitutunda 6 dekabr 2022-ci il tarixində psixoloq Süleyman Məmmədzadə ilə tələbələrin görüşü təşkil olunub.

A İl İlahiyyat fakültəsinin dekanı, dosent Elnurə Əzizova tədbirin tələbələr üçün əhəmiyyətli olduğunu diqqətə çatdırıb. O bildirib ki, A İl təhsilin keyfiyyətinə xüsusi önəm verməklə yanaşı, tələbələrin sosial həyatının səmərəli təşkili üçün də səylə çalışır.

Psixoloq Süleyman Məmmədzadə daha sonra qeyd edib ki, görüşün məqsədi gənclərin daxili dünyalarını tanımlarına dəstək olmaq, onların özləri və ətraf mühitlə əlaqələrinə təsir edən başlıca amilləri şərh etmək, şəxsin daxili dünyasında apardığı səssiz söhbətlərin onun istək və motivasiyalarına necə təsir bağışlaşdığını göstərməkdir. Psixoloq gənclərin mənəvi cəhətdən özlərini daha yaxşı tanımları, daxili potensiallarını üzər çıxarmaları, həmçinin problemi həll etmə bacarıqlarından da bəhs edib.

Tədbir mövzu ətrafında müzakirələrlə davam etdirilib.

YAP-ın yubileyi münasibətilə tədbir

Azərbaycan İlahiyyat İnstitutunda 5 dekabr 2022-ci il tarixində Yeni Azərbaycan Partiyasının təsis edilməsinin 30 illik yubileyi münasibətilə tədbir keçirilib.

Tədbirdə YAP Yasamal rayon təşkilatının sədri Bəxtiyar Nəbiyev, Azərbaycan İlahiyyat İnstitutunun rektoru, "M.Naxçıvani küç. 29" (Azərbaycan İlahiyyat İnstitutu) ünvanı üzrə ərazi partiya təşkilatının sədri Aqil Şirinov, ərazi üzrə partiya təşkilatının üzvləri, İnstitutun rəhbər heyəti, əməkdaşları, müəllim və tələbələri iştirak edib.

Tədbirdə önce Azərbaycan Respublikasının Dövlət Himni səsləndirilib, sonra müasir, müstəqil Azərbaycan dövlətinin banisi ümummilli lider Heydər Əliyevin və Azərbaycan Respublikasının müstəqilliyi və ərazi bütövlüyü uğrunda canından keçən şəhidlərimizin əziz xatirəsi bir dəqiqlik sükutla yad edilib.

İştirakçıları salamlayaraq tədbiri açıq elan edən Azərbaycan İlahiyyat İnstitutunun rektoru, "M.Naxçıvani küç. 29" ünvanı üzrə ərazi partiya təşkilatının sədri Aqil Şirinov Yeni Azərbaycan Partiyasının 30 illik yubileyi münasibətilə təbrikini bildirib. Vurğulayıb ki, ulu öndər Heydər Əliyevin əmanəti olan Yeni Azərbaycan Partiyasını layiqincə qorunmalı, ona sahib çıxmaliyiq.

Ali təhsil müəssisəsinin rəhbəri 44 günlük Vətən müharibəsində zəfərimizə diqqət çəkərək bildirib ki, Ulu Öndərin və onun siyasi kursunun layiqli davamçısı Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə şanlı ordumuz tarixi torpaqlarımızı azad etdi. A.Şirinov vurğulayıb ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyev üç cəbhədə – həm hərbi, həm xarici, həm də informasiya cəbhəsində qalib gəldi. Diqqətə çatdırıb ki, qısa müddətdə güclü ordunun yaradılması, müasir hərbi texnika və silahlarla təmin olunması böyük qələbəyə aparan yolda mühüm amilə çevrildi. Eyni zamanda, cənab Ali Baş Komandanın xarici dövlətlərin televiziya kənallarına verdiyi müsahibələrlə Azərbaycanın haqlı mövqeyinin dünya ictimaiyyətinə çatdırması hər iki cəbhədə qalibiyyətimizin təminatçısı oldu.

Aİİ rektoru tələbələrə tövsiyələrini qeyd edərkən bildirib ki, hər birimiz dövlətimizin mənəvi sərhədlərinin qorunmasını təmin etməliyik. Xarici qüvvələrin xalqımızın birliyini, dövlətimizin suverenliyini təhlükə altına atmasına imkan verməməliyik.

Daha sonra çıxış edən YAP Yasamal rayon təşkilatının sədri Bəxtiyar Nəbiyev bildirib ki, ölkəmizin ictimai-siyasi həyatında aparıcı rol oynayan, yaradığı gündən xalqın partiyasına çevrilən, ulu öndərimiz Heydər Əliyevin yaratdığı Yeni Azərbaycan

Partiyasının yaranmasının 30-cu ildönümünü tarixi bir anlarda - Qarabağımızın 30 ildən sonra 44 gün ərzində Ali Baş Komandanımız, Prezident, Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri İlham Əliyevin diplomatik siyaseti, Müzəffər Ordumuzun, rəşadətli əsgər və zabitlərimizin qəhrəmanlığı sayəsində əldə edilən Qələbə günümüzün ikinci ilinin sevincini yaşıdığını günlərdə qeyd edirik. Məhz bu baxımdan da bu gün Azərbaycanın son illərdə qazandığı böyük nailiyyətlər ulu öndər Heydər Əliyevin yaradığı və bu gün Prezident İlham Əliyevin sədri olduğu Yeni Azərbaycan Partiyasının fəaliyyəti ilə bilavasitə bağlıdır. Həmçinin, 30 ilə yaxın şərəfli yolda Azərbaycanın qazandığı uğurların bələdçisi kimi çıxış edən Yeni Azərbaycan Partiyası bu gün cəmiyyətimizin avanqardı rolunda çıxış edir. Birliyimizin, həmrəyliyimizin, partianın təsis olunmasından otən 30 ilə yaxın müddətdə toplanmış tarixi təcrübə ilə gənc nəslin dinamizmi arasında vəhdətin yaradılmasının və bu kimi mühüm addımlar Yeni Azərbaycan Partiyasının daim təkmilləşməyə, yeniləşməyə açıq olduğunu bir daha əyani şəkildə sübut edir. B.Nəbiyev çıxışının sonunda Yeni Azərbaycan Partiyasının təsis edilməsinin 30 illik yubileyi münasibətilə partiyamıza üzv olan bütün əməkdaşları təbrik edib.

Sonda Yeni Azərbaycan Partiyasının təsis edilməsinin 30 illik yubileyi münasibəti və ərazi partiya təşkilatında ictimai-siyasi fəaliyyətlərinə görə İnstitut əməkdaşlarına fəxri fərmanlar təqdim olunub.

NÜMAYƏNDƏ HEYƏTİ İLAHİYYAT İNSTİTUTUNDА

Malayziya Beynəlxalq İslam Universitetinin nümayəndə heyəti 9 dekabr 2022-ci il tarixində Azərbaycan İlahiyyat İnstitutunda olub.

Aİİ-nin Tədrisin təşkili və təlim texnologiyaları üzrə prorektoru, dosent Mübariz Camalov qonaqları İnstitutda görməkdən məmənun olduğunu bildirib. Ali təhsil müəssisəsi haqqında ətraflı bəhs edən M. Camalov ikitirəfli əməkdaşlıq əlaqələrinin inkişafına dair məsələlərə toxunub.

Aİİ İlahiyyat fakültəsinin dekanı, dosent Elnurə Əzizova ixtisaslar, tədris edilən fənlər haqqında bəhs edib. Bildirib ki, İnstitut xarici ölkələrin müvafiq ali təhsil müəssisələri ilə əlaqələrinin gücləndirilməsində, ikitirəfli əməkdaşlıq çərçivəsində birgə layihələrin həyata keçirilməsində, elm və təhsil sahəsində beynəlxalq təcrübənin öyrənilməsində, müəllim və tələbə mübadiləsi proqramlarının reallaşdırılmasında maraqlıdır.

Malayziya Beynəlxalq İslam Universiteti Akademik idarəetmə və qəbul şöbəsinin direktor müavini, iqt.f.d. Məhəmməd İrvan ibn Ariffin və Malayziya Beynəlxalq İslam Universiteti Kommunikasiya və Təbliğat-Təşviqat İsləri üzrə İdarətin direktor köməkçisi Mohd Nizam Abdul Aziz xoş qarşılanmaya görə təşəkkürlə-

rini bildirib, təmsil etdikləri qurum haqqında məlumat veriblər. Bildirilib ki, Malayziya Beynəlxalq İslam Universitetinin müvafiq strukturları da Aİİ ilə imzalanmış protokola uyğun olaraq əlaqələrin qurulması üçün əlindən gələni əsirgəməyəcək.

Görüş tərəflər arasında mümkün ola biləcək proqramların müzakirəsi ilə davam edib.

Daha sonra qonaqlar Aİİ-nin tələbələri ilə görüşüb.

Rektor Beynəlxalq Forumda iştirak edib

Azərbaycan İlahiyyat İnstitutunun rektoru, dosent Aqil Şirinov 15 dekabr 2022-ci il tarixində “Ədalət və mötədillilik: dünya nizamının ilahi prinsipləri” mövzusunda təşkil olunan XVIII Beynəlxalq Müsəlman Forumunda iştirak edib.

İdil bulqarlarının İslam dinini qəbul etmələrinin 1100 illiyi (922-2022) və Məhəmməd peyğəmbərin Məkkədən Mədinəyə hicrətinin 1400 illiyi (622-2022) ilə əlaqədar keçirilən ənənəvi forum Rusiya Federasiyasının paytaxtı Moskva şəhərində baş tutub.

Beynəlxalq forum Rusiya Federasiyası Müsəlmanları Ruhani İdarəsinin təşkilatçılığı ilə keçirilib.

Forum Rusiya Federasiyası Müsəlmanları Ruhani İdarəsinin və Rusiya Müftilər Şurasının sədri, müfti Seyx Ravil Qaynutdinin çıxışı ilə başlayıb. Forumda, həmçinin Türkiyə Cumhuriyyəti Diyanət İsləri baş-qanı Ali Erbaş, Qafqaz Müsəlmanları İdarəsinin sədri Şüyxülsəlam Hacı Allahşükür Paşazadə və başqa ölkələrin dini liderləri də məruzə ilə çıxış ediblər.

Tədbirdə Türkiyə, Rusiya, Qazaxistan, Özbəkistan, İran, İraq, Misir, Qətər, Küveyt, Hindistan və dünyadan müxtəlif ölkələrini təmsil edən alımlar çıxış ediblər.

Beynəlxalq Forumda Azərbaycan İlahiyyat İnstitutunun rektoru, ilahiyyat üzrə felsəfə doktoru, dosent

Aqil Şirinov “Dinlərarası və mədəniyyətlərarası dialog və tolerantlıq kontekstində İslam mədəniyyətinin dünya sivilizasiyasına töhfəsi” mövzusunda məruzə edib. Rektor vurğulayıb ki, tarixə nəzər saldıqda görürük ki, bir-birlərinə hörmət edən və təcrübələrdən yararlanan mədəniyyətlər hər zaman uğurla inkişaf edib. Daha sonra diqqətə çatdırıb ki, qloballaşan dövrdə dinlərarası və mədəniyyətlərarası dialoqa həmişə ehtiyac olub. Rektor Azərbaycanda mövcud olan birgəyəşayış təcrübəsindən də bəhs edib.

Forum dünyanın müxtəlif universitetlər və təşkilatlarından olan alımların çıxışları ilə davam edib.

ULU ÖNDƏRİN ANIM GÜNÜ TƏDBİRİ

İlahiyyat İnstitutunda 12 dekabr 2022-ci tarixində Heydər Əliyevi Anım Günü ilə əlaqədar tədbir keçirilib.

Öncə Aİİ kollektivi Fəxri xiyabanda Heydər Əliyevin məzarını ziyarət edib.

Daha sonra tədbirdə ulu öndər Heydər Əliyevin və ölkəmizin ərazi bütövlüyü uğrunda gedən döyüşlərdə şəhid olanların xatirəsi bir dəqiqəlik ehtiram sükütu ilə yad edilib.

Aİİ rektoru Aqil Şirinov tədbir iştirakçılarını salamladıqdan sonra, Heydər Əliyevin Azərbaycan tarixində əvəzsiz rolundan bəhs edib. Ulu Öndərin xidmətlərinin nəti-

cəsi olaraq, sütunları möhkəm bir dövlət miras qoyub-getdiyini və Prezident İlham Əliyevin uğurlu siyasetinin nəticəsi olaraq, dövlətimizin daha da inkişaf etdiyini vurğulayıb.

Din sahəsində Ulu Öndərin xüsusi xidmətlərini diqqətə çatdırın rektor dövlət-din münasibətlərinin yüksək səviyyədə olmasının məhz Ümummilli Liderin xidmətləri sayəsində baş verdiyini vurğulayıb.

Aİİ rektoru tələbələrə tövsiyələrini söyləyərkən bildirib ki, gənclər radikal qüvvələrə qarşı elmlə, biliklə mübarizə aparmalı, milli-mənəvi dəyərlərimizin keşiyində durmalıdırlar.

Daha sonra Aİİ İslamşunaslıq kafedrasının dosenti Rəşad Mустafa "Azərbaycan tarixində şəxsiyyət faktoru" mövzusunda çıxış edib. Məruzəçi Ulu Öndər Heydər Əliyevin şəxsiyyətinə Azərbaycan dövlətçilik tarixi fonnunda nəzər salıb. Heydər Əliyevin və onun uğurlu davamçısı Prezident İlham Əliyevin zəngin dövlətçilik təcrübəsi, möhkəm iradəsi, məqsədyönü və uzaqgörən siyaseti nəticəsində respublikamızın hərtərəfli və dinamik inkişaf yoluna qədəm qoymuşunu vurğulayıb.

"MÜASİR ÇAĞIRIŞLAR KONTEKSTİNDƏ MDB ÖLKƏLƏRİNDE"

Azərbaycan İlahiyyat İnstitutu və "İdrak" İctimai Birliyinin birgə təşkil etdikləri "Müasir çağırışlar kontekstində MDB ölkələrində islamşünaslıq" mövzusunda Beynəlxalq Forum 20 dekabr 2022-ci il tarixində öz işinə başlayıb.

Tədbirdə ərazi bütövlüyümüzün qorunması uğrunda şəhid olanların ruhu birdəqiqəlik ehtiram süküti ilə yad edilib. Azərbaycan Respublikasının Dövlət Himni səsləndirilib.

Daha sonra torpaqlarımızın qorunması uğrunda şəhid olanların ruhlarına hörmət əlaməti olaraq, Aİİ-nin tələbəsi Əmrəh Eminovun təqdimatında Quran tilavəti təqdim edilib.

Aİİ rektoru, dosent Aqil Şirinov açılış nitqi ilə çıxış edərək vurgulayıb ki, Forumun içinde MDB dövlətlərindən və dünyanın bir çox ölkəsindən islamşünaslıq sahəsində tanınmış tədqiqatçılar iştirak edirlər. Forumun məhz Azərbaycanda keçirilməsinin təsadüfi olmadığını vurgulayan rektor qeyd edib ki, Azərbaycan MDB məkanında İslami qəbul edən ilk ölkə olub. O, həmçinin qeyd edib ki, müstəqil Azərbaycanda islamşünaslığa dövlət səviyyəsində önəm verilir. A.Şirinov Azərbaycan İlahiyyat Institutunun yaradılmasını və bu sahənin ayrıca bir ixtisas kimi tədris olunmasını deyilənlərə nümunə olaraq göstərib.

Aİİ rektoru Forumun əsas məqsədlərindən birinin dünyanın bir çox ölkəsindən olan tədqiqatçıların islamşünaslıq sahəsindəki araşdırmları ilə tanışlıq olduğunu nəzərə çatdırıb. Həmçinin tədbirin alımlar arasında yeni əməkdaşlıqların qurulması və qarşılıqlı fikir mübadiləsi baxımından sözügedən sahədəki gələcək tədqiqatlara stimul verəcəyini vurgulayıb.

"İdrak" İctimai Birliyinin sədri Rüfət Quliyev "Müasir çağırışlar kontekstində MDB ölkələrində islamşünaslıq" mövzusunda keçirilən Beynəlxalq Forumun işinə uğurlar arzulayıb. Bildirib ki, birgə təşkil

edilən bu Forumun qeyd olunan məqsədlərə çatacağına ümidiylər böyükür.

Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin sədr müavini Səyyavuş Heydərov bildirib ki, dünya miqyasında dini ayrı-seçkiliyin qabardıldığı, dinin siyasişdirildiyi və ya siyasi maraqların həyata keçirilməsində əlatə çevrildiyi, bilərəkdən dini zəmində qarşidurmala rəvac verildiyi müasir dövrdə qlobal sülh və təhlükəsizlik naminə dirlər arasında harmo-

niya, dialoq və əməkdaşlığa nail olunması, o cümlədən dini düzümlülüyün, toleranlığın hakim mövqə tutması prioritet məsələyə çevrilib.

Sədr müavini çıxışında multi-kultural və tolerant dəyərləri öz siyasetinin tərkib hissəsinə çevirmiş Azərbaycan dövlətinin bütün vətəndaşlarına öz inanclarını yaşamaq üçün lazımı şərait yaratdığını və bunun hər sahədə hiss olundugunu diqqətə çatdırıb: "Ulu Öndə-

İSLAMŞUNASLIQ” MÖVZUSUNDА BEYNƏLXALQ FORUM

rin teməlini qoymuşluq bu yolu uğurla davam etdirən dövlət başçısı cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi altında müasir Azərbaycan artıq bütün dünyada təkcə sosial-iqtisadi göstəricilərinə görə deyil, həm də dinlər və sivilizasiyalara rasi dialoqun qurulduğu mərkəzlərdən biri kimi tanınır.

Millət vəkili, i.f.d. Ceyhun Məmmədov Azərbaycanda mövcud dövlət-din münasibətlərinə toxunub. Bildirib ki, hazırda ölkəmizdə həyatın bütün sahələrində

dərin, rasional və praqmatik islahatlar uğurla həyata keçirilir. Millət vəkili İslam dininin Azərbaycan xalqının milli-mənəvi dəyərlərinin formallaşmasında çox böyük rol oynadığını vurğulayıb. Forumun işinə uğurlar arzulayan C.Məmmədov tədbirin mövzu və istiqamətlər baxımından zəngin olduğunu, islamşunaslıq elminin tədqiqinə öz töhfəsini verəcəyini bildirib.

Rusiya Federasiyası Müsəlmanları Ruhani İdarəsi sədrinin

birinci müavini, Moskva İslam İnstitutunun rektoru, professor Damir Muxetdinov İslam dininin yayılma tarixi, mövcud durumu barədə bəhs edərək, hazırda Rusiyada yaşayan müsəlmanların sayı, məskunlaşdıqları ərazi barədə fikirlərini bölüşüb. İslamın Rusiya mədəniyyətinin əhəmiyyətli bir parçasına çevrildiyini, həmçinin müsəlman cəmiyyətinin ölkənin çoxmillətli əhalisinin vacib tərkib hissəsi olduğunu nəzərə çatdırıb. O, MDB ölkələrində İslam elmlərinin tədqiqi və tədrisi məsələlərinə de toxunub.

Gürcüstan Parlamentinin deputati Tariel Nakaidze bildirib ki, müsəlmanlar yüksək savada malik, tolerant, mədəni insanlar kimi tanınmalı, öz həyat və fəaliyyətləri ilə İslamın əsl mahiyyətini nümayiş etdirməlidirlər. Qeyd edib ki, Gürcüstan cəmiyyətində İslamın sülhsevər və tolerant mahiyyətinin təbliği davam edir. Millətlərarası və dinlərarası sülhün və əmin-amanlığın möhkəmləndirilməsi üçün mümkün olan bütün addımlar atılır.

Ümumdünya Fətva Evləri və Heyətləri Baş Katibliyinin müşaviri fil.e.d. Seymour Nəsirov Misirdə ölkəmizin tanıdlılması istiqamətində görülən işlər, ərəb dilli mənbələrdə Azərbaycan alimləri haqqında tədqiqatların aparılması barədə fikirlərini bölüşüb. Forumun mövzu istiqamətlərinin zənginliyinə diqqət çəkən məruzəçi tədbirə işində uğurlar arzulayıb.

Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzinin icraçı direktoru Rəvan Həsənov və Mənəvi Dəyərlərin Təbliği Fonduun icraçı direktoru, i.f.d. Mehman İsmayılov müasir dünyada terrorizmi və insana qarşı nifrətin istənilən formasını rədd edən İslamın mahiyyətini cəmiyyətə düzgün çatdırmağın çox önemli olduğunu vurğulayıb. Fonduun icraçı direktoru Forumun işinə uğurlar arzulayıb.

(Ardı 42 və 43-cü səhifələrdə)

"MÜASİR ÇAĞIRIŞLAR KONTEKSTİNDƏ MDB ÖLKƏLƏRİNDE

(Əvvəli 40 və 41-ci səhifələrdə)

Forumun keçirilməsində məqsəd MDB ölkələrində islamşunaslıq istiqamətində mövcud vəziyyəti müzakirə etmək, bu sahənin aktual problemlərinin tədqiqinə marağın artırmaq, həmçinin tədqiqatçılar arasında qarşılıqlı elmi əməkdaşlığı təşviq etməkdir.

Qeyd edək ki, "Müasir çağırışlar kontekstində MDB ölkələrində islamşunaslıq" mövzusunda Beynəlxalq Forum panellərlə davam edib.

Aİİ Dillər və ictimai fənlər kafedrasının müdürü, dosent İlkin Əlimuradovun moderatorluğu ilə baş

tutan paneldə "Kazan tatarları arasında Quran tefsiri və tərcüməsi ənənəsi", "Quranın rus dilinə müa-

sir sərbəst tərcüməsinin tənqidini təhlili", "İmam Termezi Beynəlxalq Elmi-Tədqiqat Mərkəzi təşəkkül prosesində" və "Şərqişünaslıq və müasir islamşunaslıq (tematik təhlil)" mövzularında məruzələr dinlənilib.

Aİİ İlahiyyat fakültəsinin dekanı, dos. Elnurə Əzizovanın moderatorluğu ilə baş tutan paneldə "Gürcüstanda islamşunaslıq", "Azərbaycanda SSRİ dövründə dinşunaslığın inkışa-

fina mane olan amillər", "Sovet və postsoviet dövrü Özbəkistanda ilahiyyat təhsilinin institusionallaş-

İSLAMŞÜNASLIQ” MÖVZUSUNDA BEYNƏLXALQ FORUM

dırılması: Daşkənd İslam İnstitutunun mədəniyyətlərarası təhsil, vətəndaş şürurunun formalasdırılması və mənəvi dəyərlərin təbiyəsinə töhfəsi” və “XX əsrin birinci qərinnəsində Azərbaycanın Zaqatala bölgəsində İslam dini düşüncəsinin təmsilçiləri” mövzularında tədqiqatçıların çıxışları dinlənilib.

“Müasir çağırışlar kontekstində MDB ölkələrində islamşünaslıq” mövzusunda Beynəlxalq Forum 21 dekabr 2022-ci il tarixində öz işini davam etdirib.

Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin tabeliyində fəaliyyət göstərən Azərbaycan İlahiyyat İnstitutu və “İdrak” İctimai Birliyinin birgə təşkil etdikləri “Müasir çağırışlar kontekstində MDB ölkələrində islamşünaslıq” mövzusunda Beynəlxalq Forum öz işini uğurla yekunlaşdırıb.

Bağlanış nitqi ilə çıxış edən Aİİ

rektoru Aqil Şirinov ikigünlük Forumun önəmli mövzuya həsr olunduğunu qeyd edərək, tədbirin işinə qatılan elm adamlarına təşəkkürünü bildirib. O, qeyd edib ki, Forumun əsas mövzusu və istiqamətlərini özündə ehtiva edən məruzələr – MDB dövlətlərindən və dünyyanın bir çox ölkəsindən islamşünaslıq sahəsində tanınmış tədqiqatçı alımların çıxışları gələcəkdə kitab şeklinde çap olunacaq.

A.Şirinov İslam dünyasında elmin inkişafı, MDB ölkələrində İslamşünaslığın mövcud vəziyyəti və onun inkişaf perspektivləri barədə də söhbət açıb.

Sovet dövründə ölkəmizdə din siyaseti haqqında danışan Aİİ rektoru müasir Azərbaycanda Ulu Öndər Heydər Əliyevin dövlət-din münasibətləri sahəsində həyata keçirdiyi siyasi kursun hazırlıda Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirildiyini diqqətə çatdırıb. A.Şirinov

vurğulayıb ki, ölkəmiz dünyada dirlərarası dialoqun və tolerant dəyərlərin mövcud olduğu məkan kimi tanınır.

“İdrak” İctimai Birliyinin sədri cənab Rüfət Quliyev bağlılış mərasimində çıxış edərək, tədbirin təşkilində əməyi keçənlərə təşəkkürünü bildirib. Qeyd edib ki, “Müasir çağırışlar kontekstində MDB ölkələrində islamşünaslıq” mövzusunda baş tutan Beynəlxalq Forum müxtəlif millətlərə məxsus olan alımlırlə tanış olmağıza fürsət yaratdı.

Gürcüstan Parlamentinin deputati Tariel Nakaidze Forum təşkilatçılara təşəkkürünü bildirib. O, tədbirdə dirlənilən məruzələrin hər birini yüksək qiymətləndirib. Qeyd edib ki, “Müasir çağırışlar kontekstində MDB ölkələrində islamşünaslıq” mövzusunun müxtəlif aspektlərdən araşdırıldığına şahidi olduq.

Tədbirin sonunda qonaqlara hədiyyələr təqdim olunub.

Damir Muxetdinov Aİİ-ni ziyarət edib

Rusiya Federasiyası Müsəlman Ruhani İdarəsi sədrinin birinci müavini, Moskva İslam İnstitutunun rektoru, professor Damir Muxetdinov 22 dekabr 2022-ci il tarixində Azərbaycan İlahiyyat İnstitutunu ziyarət edib.

Aİİ rektoru, dosent Aqil Şirinov D.Muxetdinovu salamlayaraq, qonağı ali təhsil müəssisəsində görməkdən məmənnun olduğunu bildirib. Daha sonra İnstitutun hazırlı fəaliyyəti, tədris prosesi, təhsilalanlar barədə geniş məlumat verib.

A.Şirinov imzalanan əməkdaşlıq memorandumu çərçivəsində həyata keçirilə biləcək layihələr barədə danışır, təkliflərini səsləndirir.

Daha sonra Rusiya Federasiyasının Müsəlman Ruhani İdarəsi sədrinin birinci müavini, Moskva İslam İnstitutunun rektoru, professor Damir Muxetdinov Mİİ-də aparılan elmi tədqiqatlar haqqında geniş məlumat verib. O, əməkdaşlıq memorandumu çərçivəsində tələbə mübadiləsi, bir sıra digər layihələrin həyata keçirilməsinin mümkünlünü ifadə edib.

Görüşdən sonra “Müasir İslam düşüncəsi” mövzusunda seminar təşkil olunub. Aİİ əməkdaşları və tələbələrinin iştirakı ilə baş tutan tədbirdə Mİİ rektoru Damir Muxetdinov və Aİİ rektoru Aqil Şirinov çıxış ediblər.

Seminarda Allahın varlığı, fərqli Tanrı təsəvvürleri, İslam düşüncəsində müxtəlif məktəblərin rolu, radikallaşma və digər mövzular haqqında bəhs olunub.

“Fiqh üsulu” dərsliyi nəşr olunub

Azərbaycan İlahiyyat İnstitutunun prorektoru, dosent Mübariz Camalovun “Fiqh üsulu” dərsliyi nəşr olunub.

Dərslik Ön söz, Giriş, Dəlillər, Hökmər, Mənbələrdən hökm çıxarmaq metodları, İctihad və təqlid bölmələrindən ibarətdir.

Müəllif “Ön söz”də bildirik ki, kitabın hazırlanmasında əsas məqsəd həm bu sahədəki mənbə çatışmazlığına töhfə vermək, həm də Azərbaycan İlahiyyat İnstitutunun tədris siyasetinə uyğun olaraq, islami elmlərə məzhəblərüstü təhsil çərçivəsində yanaşmamızı təqdim etməkdir. Buna uyğun olaraq, dərslikdə təsvirədici metodla

mövcud məzhəblərin fiqh üsulu anlayışları müqayisəli şəkildə təqdim edilib.

Məlumat üçün bildirik ki, Azərbaycan İlahiyyat İnstitutu kitab və dərsliklərin nəşri ilə bağlı bir sıra layihələr həyata keçirir. “İlahiyyat nəşrləri” adı altında layihəyə müəllimlərimizin və bu sahədə çalışıyan mütəxəssislərin kitablarının müxtəlif dillərdən tərcümə olunan əsərlərinin nəşri daxildir. Eyni zamanda, İnstitutun qarşısına qoyduğu məqsədlərdən biri də ilahiyyat sahəsindəki problemləri araşdırmaq, beynəlxalq standartlara cavab verən tədqiqatlar aparmaq və onları nəşr etdirməkdir.

FİQH ÜSULU

dərslik

Mübariz Camalov

TƏRƏFDАŞLIQ MEMORANDUMU İMZALANIB

Türkdilli dövlətlərin ilk ortaq media platforması olan "Türk Dünyası" (Turkic.World) və Azərbaycan İlahiyyat İnstitutu 26 dekabr 2022-ci il tarixində tərəfdəşliq memorandumu imzalayıb.

Memorandum Trend Beynəlxalq İnformasiya Agentliyinin direktor müavini Rufiz Hafizoğlu və Azərbaycan İlahiyyat İnstitutunun rektoru Aqil Şirinov arasında imzalanıb.

Memorandumda əsasən, "Turkic.World" media layihəsi Azərbaycan İlahiyyat İnstitutunun rəsmi media tərəfdaşı olub.

İmzalanan memorandum çərçivəsində "Turkic.World" media platformasında İnstitutla bağlı xəbərlər dərc olunacaq, bununla yanaşı, media layihəsində İnstitutun professor və müəllim heyəti ekspert və şərhçi qismində çıxış edəcəklər.

Qeyd edək ki, "Türk Dünyası" (Turkic.World) media platforması 2021-ci ildə Azərbaycan Prezidentinin köməkçisi - Prezident Administrasiyasının Xarici siyaset məsələləri şöbəsinin müdürü Hikmət Hacıyevin dəstəyi ilə, Trend BIA və Türkiyənin "Albayrak" Media Qrupunun əməkdaşlığı nəticəsində fəaliyyətə başlayıb.

Ümumdünya Fətva Evləri və Heyətləri Baş Katibliyinin müşaviri Seymur Nəsirov 26 dekabr 2022-ci il tarixdə Azərbaycan İlahiyyat İnstitutunu ziyarət edib.

Aİİ rektoru Aqil Şirinov qo-

nağı İnstitutda görməkdən məmənun olduğunu qeyd edib. Aqil Şirinov qonağa ali təhsil müəssisəsinin fəaliyyəti və hədəfləri, burada tədris olunan ixtisaslar barədə məlumat verib. Aİİ-nin xa-

Aİİ-də görüş

rici ölkə universitetləri ilə əməkdaşlıq əlaqələrinin qurulmasında maraqlı olduğunu vurgulayan A.Şirinov diqqətə çatdırıb ki, dönyanın bir çox tanınmış ali təhsil müəssisələri ilə ikitərəfli protokollar, memorandumlar imzalayıblar.

Müşavir Seymur Nəsirov ali təhsil müəssisəsinin rəhbərinə səmimi qarşılanması görə təşəkkürünü bildirib. S.Nəsirov Aİİ-nin fəaliyyətinə uğurlar arzulayaraq, bu ali təhsil müəssisəsi ilə Misir universitetləri arasında əməkdaşlıq əlaqələrinin qurulması üçün əlindən gələni edəcəyini bildirib.

Görüş birgə əməkdaşlıq müناسibətlərinin inkişaf perspektivləri, qarşılıqlı maraq doğuran digər məsələlərin müzakirəsi ilə davam edib.

İLİN YEKUNLARINA

HƏSR OLUNMUŞ TƏDBİR

Azərbaycan İlahiyyat İnstitutunda 29 dekabr 2022-ci il tarixdə rəhbərlik, müəllim və əməkdaşların iştirakı ilə ilin yekunlarına həsr olunmuş tədbir keçirilib.

Magistratura və doktorantura şöbəsi, mətbuat və beynəlxalq əlaqələr şöbələrinin il ərzində gördüyü işlər, qarşıda duran hədəflər barədə geniş məlumat verib.

Aİİ rektoru Aqil Şirinov tədbir iştirakçılarını salamlayaraq, 31 Dekabr – Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi Günü və qarşısın gələn yeni təqvim ili münasibətə səmimi arzularını ifadə edib.

Daha sonra rektor Aqil Şirinov 2022-ci ildə görülən işlər və qarşısın dura hədəflər, vəzifələr haqqında söhbət açıb. İnstitutda təşkil edilən ərəb dili, ingilis dili kurslarından söhbət açan A.Şirinov tələbərimizin bilik səviyyələrinin artırılması, elmi potensiallarının yüksəldilməsi üçün peşə hazırlığı kurslarının əhəmiyyətini vurğulayıb.

Aİİ-nin qarşısın dura hədəf və vəzifələri haqqında danışan rektor qeyd edib ki, 2023-cü il “Heydər Əliyev İli” çərçivəsində ilboyu elmi konfranslar, seminarlar, “dəyirmi masa”, təlimlər, esse yarışmaları, intellektual müsabiqələrin keçirilməsi nəzərdə tutulub.

Dərslik və kitabların nəşr edilməsi məsələsinə toxunan A.Şirinov İnstitut müəllimlərin elmi-tədqiqat işlərinin nüfuzlu beynəlxalq jurnalarda dərc edilməsinin vacibliyinə diqqət çəkib.

Aİİ-nin Elm və innovasiyalar üzrə prorektoru Mirniyaz Mürsəlov

M.Mürsəlov bildirib ki, İnstitut müvafiq strukturları tərəfindən ali təhsil müəssisəsinə yüksəkinteləktli və savadlı gənclərin cəlb olunmaları məqsədilə regionlara maarifləndirici səfərlər və görüşlər təşkil edilir, o cümlədən ali təhsil müəssisəsinin sosial şəbəkələrində bu istiqamətdə reklam işi aparılır.

Aİİ-də fəaliyyətə yeni başlamış "İlahiyyat TV" yutub kanalı barədə məlumat verən M.Mürsəlov hazırda İslam və digər elmləri özündə ehtiva edən proqramlarla dini maarifləndirmə istiqamətində

doğru və düzgün məlumatların verilməsi, sosial-psixoloji və aktual problemləri özündə cəmləyən vərilişlərin hazırlanması və yayılmasının həyata keçirildiyini dəvurğulayıb.

İnstitutun beynəlxalq əlaqələri barədə danışan Aİİ prorektoru daha sonra xarici ali təhsil müəssisələri ilə əməkdaşlıq çərçivəsində "Erasmus+" və "Mövlana" tələbə mübadilə proqramları haqqında məlumat verib.

Aİİ İlahiyyat fakültəsinin dekanı Elnurə Əzizova imtahanlara hazırlıq prosesi haqqında danışır. Bildirib ki, ali təhsil müəssisəsində qış imtahan sessiyasında bakalavr pilləsində 24 qrup üzrə 50 fəndən, magistratura pilləsində 6 qrup üzrə 29 fəndən imtahan keçiriləcək.

E.Əzizova tələbələrin elmi potensiallarının artırılması, asudə vaxtlarının təşkili istiqamətində təşkil edilən kurslar barədə söhbət

açıb. O, ebru sənəti kurslarında aktiv iştirak edən tələbələrin rəsmiyyətdən ibarət sərginin təşkilinə nəzərdə tutulduğunu diqqətə çatdırıb. Təhsilalanların ölkədaxili və xaricdə müxtəlif yarışlarda fəal iştirak etdiyini bildirən E.Əzizova bu il tələbəmiz Murad Kərimovun Səudiyyə Ərəbistanı Krallığında təşkil edilən beynəlxalq Quran yarışmasında iştirakına diqqət çəkib.

Tədbir qarşısın dura məqsəd, hədəf və vəzifələrin müzakirəsi ilə davam edib. İclas iştirakçıları öz təkliflərini sösləndiriblər.

Beynəlxalq Ərəb Dili Günü münasibətilə tədbir

Azərbaycan İlahiyyat İnstitutunda 18 dekabr – Beynəlxalq Ərəb Dili Gününe həsr olunmuş tədbir təşkil edilib.

Tədbir İnstytutun IV tədris ilində təhsil alan tələbə Murad Kərəmovun təqdimatında Qurani-Kərimdən ayələrin oxunması ilə başlayıb.

Açılış nitqi ilə çıxış edən İnstytutun rektoru, dosent Aqil Şirinov tədbir iştirakçılарını salamlaşdırıqdan sonra, ərəb dilinin əhemmiliyətindən, onun müqəddəs Qurani-Kərimin dili olmasından, habelə İslam sivilizasiyasının hakim dili olmasından danışıb. O, qeyd edib ki, söz ehtiyatına görə, dünyanın ən zəngin dillərindən hesab edilən ərəb dili digər dillərə də öz təsirini göstərib. Orta əsrlərdə başqa dillərdən də ərəb dilinə xeyli kitab tərcümə edilmiş və bununla da ərəb dili daha da zənginləşmişdir. A.Şirinov ərəb dilini bilmədən “Dinşünaslıq” və “İslamşünaslıq” ixtisaslarında dərin bilik əldə etməyin, islami irsimizin dərin köklərini aşşadır-

mağın mümkün olmadığını bildirib.

Tədbirin moderatoru, İnstytutun Dillər və ictimai fənlər kafedrasının müdürü, dosent İlkin Əlimuradov bildirib ki, Azərbaycan İlahiyyat İnstitutu təsis edildikdən sonra fasiləsiz olaraq, hər il Beynəlxalq Ərəb Dili Günü müxtəlif formatlarda qeyd edilib. O, keçirilən tədbirlər haqqında geniş

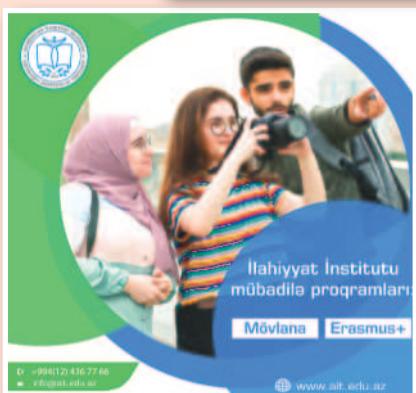
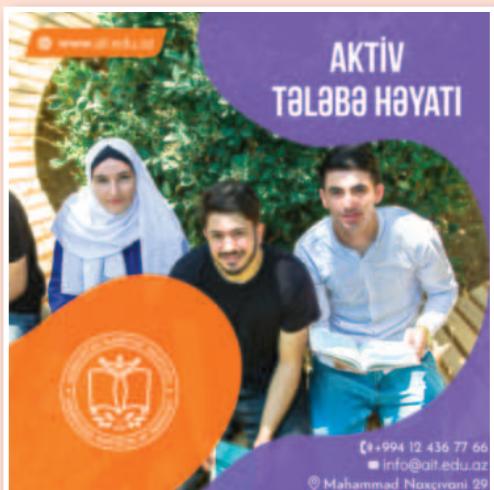
məlumat verərək bildirib ki, ötən dövr ərzində “Ərəb dili elmin, dinin və mədəniyyətin dilidir” mövzusunda beynəlxalq elmi konfrans, “Ərəb dili ilahi mənənin ifadəsi kimi” adlı seminar və digər müzakirələr təşkil edilib.

Sonda ali təhsil müəssisəsində ərəb dili ile bağlı fəaliyyəti özündə əks etdirən film nümayiş olundub.

№ 6
iyul-dekabr
2022

Təsisçi:
Azərbaycan
İlahiyyat İnstitutu

Baş redaktor:
Aqil Şirinov

Redaksiya şurası:
Mirniyaz Mürsəlov
Ayşən Aslanova
Elnarə Ağaoğlu
Rəna Həsrətova

Məsul redaktor:
Elnarə Ağaoğlu

Texniki redaktor:
Hilal Ağaməğlənov

Foto:
Ayaz Mikayıll-zadə

Ünvan:
Məhəmməd Naxçıvani, 29

Əlaqə nömrəsi:
(+994) 12 436 77 66

Tiraj: 500

AVE Print MMC-də
çap olunub

www.ait.edu.az
[@ bulleten@ait.edu.az](mailto:bulleten@ait.edu.az)
[f ilahiyyatinsti](https://www.facebook.com/ilahiyyatinsti)
[ilahiyyatinsti](https://www.instagram.com/ilahiyyatinsti)